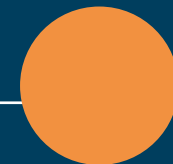
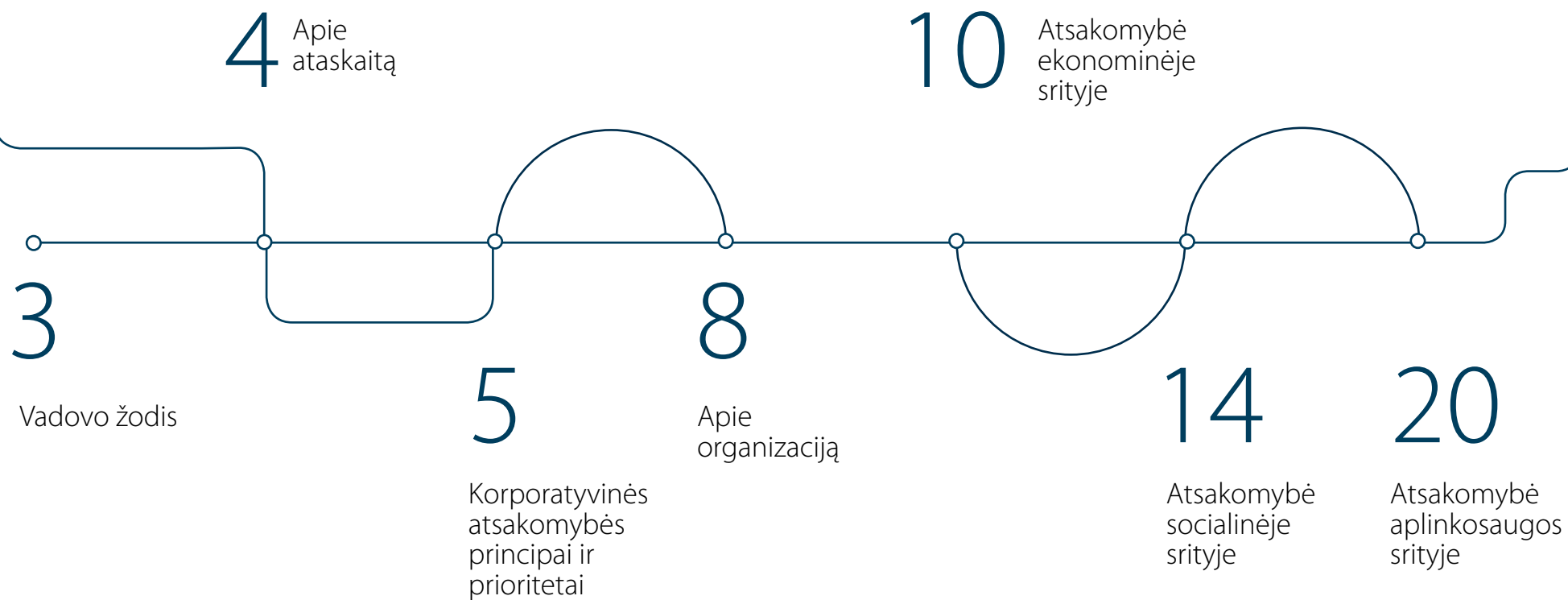

„LIETUVOS ENERGIJOS“ ĮMONIŲ GRUPĖS KORPORATYVINĖS ATSAKOMYBĖS ATASKAITA

2017

Turinys

Vadovo žodis

2018 metais prioritetinėmis atsakingos veiklos kryptimis išliks energijos gamybos iš atsinaujinančių išteklių pajėgumų plėtra, organizacijos kultūros vystymas, investavimas į talentus.

Šioje „Lietuvos energijos“ įmonių grupės korporatyvinės atsakomybės ataskaitoje apžvelgiamos svarbiausios veiklos ir įvykiai 2017 metais.

Būdami viena didžiausių energetikos grupių Baltijos šalyse, šią ataskaitą parengėme siekdami parodyti, kaip atsakingo verslo požiūris bei korporatyvinio valdymo principai atsispindi mūsų kasdienėse veiklose, ateities planuose ir besikeičiančioje aplinkoje, nuolat augant energetikos sektoriaus iššūkiams.

2017 metais „Lietuvos energijos“ įmonių grupė tęsė atsakingos veiklos praktiką ir jau įgyvendina visos organizacijos ir verslo aplinkos pažangą skatinančius pokyčius: didina lygias galimybes, skatina inovacijas, didesnį energetinį efektyvumą, darbuotojų sveikatingumą ir įsitraukimą bei atsakingo verslo praktikos plėtrą energetikos sektoriaus ir visos šalies mastu.

„Lietuvos energijos“ įmonių grupės pastangos tobulinti klientų aptarnavimą, kurti ir siūlyti naujas paslaugas klientams, siekti

didesnio veiklos efektyvumo, puoselėti bendradarbiavimo ir atsakomybės principais pagrįsta organizacinę kultūrą neliko neįvertintos. Matome, kad toliau nuosekliai didėja ne tik klientų pasitenkinimo reitingas, bet ir darbuotojų įsitraukimo lygis.

„Lietuvos energijos“ grupės darbuotojų indėlis į šalies ekonomikos konkurencingumo didinimą atsispindi ir Pasaulio banko paskelbtame „Doing Business 2018“ reitinge. Jame Lietuva 2017 metais pagal prisijungimo prie elektros tinklų rodiklį pakilo į 33 vietą – 22 pozicijomis aukščiau nei prieš metus.

2018 metais prioritetinėmis atsakingos veiklos kryptimis išliks energijos gamybos iš atsinaujinančių išteklių pajėgumų plėtra, organizacijos kultūros vystymas, investavimas į talentus. Taip pat daug daugiau dėmesio bus skiriama inovacijų diegimui, klientų aptarnavimo gerinimui, naujų vartotojų prijungimo prie elektros ir dujų tinklo terminų trumpinimui bei kasdienės veiklos meistriškumui.

Dalius Maikštėnas

„Lietuvos energijos“ valdybos pirmininkas ir generalinis direktorius

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Dalius Maikštėnas', with a long, sweeping flourish at the end.

Apie ataskaitą

Ši „Lietuvos energijos“ korporatyvinės atsakomybės ataskaita parengta atsižvelgiant į Jungtinių Tautų (JT) „Pasaulio susitarimo“ (angl. Global Compact) principus bei vertinant savo veiklą „Pasaulinių darnaus vystymosi tikslų“ (angl. Sustainable Development Goals, SDG) kontekste.

Vertybinių popierių biržoje „NASDAQ“ listinguojamos grupės įmonės „Energijos skirstymo operatorius“ (ESO) ir „Lietuvos energijos gamyba“ (LEG) teikia ir atskiras Socialinės atsakomybės ataskaitas, kurias, pagal narystės įsipareigojimus JT „Pasauliniame susitarime“, skelbia ir www.unglobalcompact.org. ESO ataskaita rengiama vadovaujantis „Global Reporting Initiative“ (GRI) gairėmis, LEG – JT „Pasaulinio susitarimo“ principais.

Šioje antrojoje „Lietuvos energijos“ ataskaitoje pristatome 2017 metų energetikos

grupės įmonių veiklas, apimančias gamybą, prekybą ir tiekimą, skirstymą, paslaugas bei klientų aptarnavimą. Ataskaita pateikiama lietuvių ir anglų kalbomis ir skelbiama tinklalapyje www.le.lt bei grupės įmonių interneto svetainėse, kad būtų lengvai pasiekiami suinteresuotoms šalims. Ataskaita nėra audituota ar peržiūrėta trečiųjų šalių.

Siekiame nuolatos tobulinti savo atskaitomybę, todėl būsimė labai dėkingi už Jūsų pastabas ir pasiūlymus. Juos prašytume pateikti adresu komunikacija@le.lt.

Grupės įmonės ESO ir „Lietuvos energijos gamyba“ yra JT „Pasaulinio susitarimo“ nariai. ESO yra Lietuvos atsakingo verslo asociacijos (LAVA) narė, dalyvauja Valdybos veikloje. LAVA Lietuvoje atstovauja JT „Pasaulinį susitarimą“.

Šioje antrojoje „Lietuvos energijos“ ataskaitoje pristatome 2017 metų energetikos grupės įmonių veiklas, apimančias gamybą, prekybą ir tiekimą, skirstymą, paslaugas bei klientų aptarnavimą.

Korporatyvinės atsakomybės principai ir prioritetai

Aplinkos apsauga.

Savo veikloje „Lietuvos energijos“ grupė siekia naudoti pažangias priemones, geriausias prieinamas technologijas bei procesus, padedančius mažinti poveikį aplinkai, skatinti racionalų išteklių valdymą ir naudojimą, mažinti sąnaudas ir atliekas, o plėtrą planuoti atsižvelgiant į galimo poveikio aplinkai aspektus. Grupės įmonės taip pat vykdo visuomenės švietimo iniciatyvas, skatinančias atsakingą, racionalų ir tausojantį energijos vartojimą, didinti energetinį efektyvumą.

Saugumas.

Saugumo užtikinimas veikloje – vienas svarbiausių „Lietuvos energijos“ grupės prioritetų. Energetikos sektoriaus darbų saugai užtikrinti, grupėje galioja „Darbuotojų saugos ir sveikatos politika“. Aukščiausio lygmens vadovai yra atsakingi už saugią ir sveiką darbo aplinką, daug dėmesio skiriama rangovų darbo standartams. Rūpinamasi vartotojų švietimu apie saugų ir atsakingą elgesį su elektra ir dujomis.

Pilietiškumas ir atsakomybė rinkoje.

Svarbiu atsakingos veiklos prioritetu „Lietuvos energija“ laiko ir savo įmonių grupės socialinį-ekonominį poveikį, atsakingą veiklą rinkoje, skaidrumą bei ryšius su bendruomenėmis, kuriose veikia.

Svarbiausi iššūkiai

„Lietuvos energijos“ atsakomybės sritys ir jų sąsajos su Darna vystymosi tikslais:

Socialinėje srityje –

per santykius su darbuotojais ir visuomene, siekiant užtikrinti žmogaus teisių apsaugą, darbo vietos kokybę ir saugą, lygias galimybes, skatinant pilietiškumą, savanorystę, ryšių ir bendradarbiavimo su vietos bendruomenėmis palaikymą, mokslo ir verslo bendradarbiavimą, visuomenės švietimą energetinio efektyvumo bei saugaus energijos vartojimo tematika bei Lietuvos visuomenei naudingų veiklų ir projektų rėmimą. Veikdami šioje srityje tiesiogiai prisidedame prie Jungtinių Tautų Darna vystymosi tikslų:

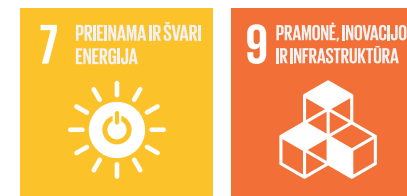
Aplinkosaugos srityje –

per pažangių ir tausojančių technologijų diegimą, energijos gamybos apimčių iš atsinaujinančių ir vietinių energijos išteklių didinimą, skatinant ir aktyviai dalyvaujant aplinkos apsaugą ir puoselėjimą užtikrinančiose prevencinėse programose bei vystant energetinio efektyvumo paslaugas ir produktus. Hidroenergijos gamyboje rūpinamasi žuvų, elektros skirstomųjų tinklų priežiūroje – paukščių populiacijos apsauga. Veikdami šioje srityje tiesiogiai prisidedame prie Jungtinių Tautų Darna vystymosi tikslų:

Ekonominėje srityje –

per skaidrią veiklą rinkoje, užtikrinant vykdomų veiklų rentabilumą bei finansinę grąžą akcininkui, propaguojant etišką ir sąžiningą bendradarbiavimą su klientais, tiekėjais, investuotojais, partneriais, aktyviai kovojant su bet kokiomis korupcijos formomis, teikiant aukštos kokybės, saugias ir patikimas paslaugas, tobulinant veiklą, naudojant ir diegiant išmanių bei saugius skaitmeninius sprendimus. Veikdami šioje srityje tiesiogiai prisidedame prie Jungtinių Tautų Darna vystymosi tikslų:

2017 metais įgyvendintų priemonių, kuriomis siekiama Darnaus vystymosi tikslų, pavyzdžiai:

JT Darnaus vystymosi tikslas 2030

- 4. Užtikrinti visaapimantį ir lygiavertį kokybišką švietimą ir skatinti visą gyvenimą trunkantį mokymąsi
- 8. Skatinti tvarų, visaapimantį ir darnų ekonominį augimą, produktyvų įdarbinimą ir tinkamą darbą
- 12. Užtikrinti darnaus vartojimo ir gamybos modelius

„Lietuvos energijos“ grupės įgyvendintos priemonės

- Investavome į darbuotojų ugdymą, profesinį tobulėjimą, rengdami išorinius bei vidinius mokymus
- Nuosekliai įgyvendiname žmogiškųjų išteklių politikos nuostatas dėl lygių galimybių, būrimosi į profesines sąjungas bei žmogaus teisių užtikrinimo visose grupės įmonėse
- Tobulindami procesus ir efektyvindami veiklą, sukūrėme prielaidas veiklos sąnaudų mažėjimui ir tvaresniems finansiniams rezultatams
- Padidinome pagamintos elektros energijos iš atsinaujinančių išteklių apimtį
- Tobulinome klientų aptarnavimą nuotoliniais kanalais, kūrėme naujus klientų informavimo įrankius
- Grupės įmonių vadovams bei darbuotojams rengėme mokymus korupcijos prevencijos temomis
- Finansiskai rėmėme visuomenei naudingas iniciatyvas ir bendrą vertę kuriančius bendruomenių projektus

- 11. Padaryti miestus ir žmonių apgyventas vietas saugias, atsparias ir darnias
- 13. Imtis skubių kovos su klimato kaita ir jos padariniais veiksmų
- 14. Išsaugoti ir darniam vystymui naudoti vandenynų ir jūrų išteklius
- 15. Saugoti, atkurti, skatinti darnų žemės ekosistemų naudojimą, darniai valdyti miškus, kovoti su dykumėjimu, sustabdyti žemės degradaciją, sustabdyti bioįvairovės praradimą

- Rinkai tiekėme sertifikuotą Žalią lietuvišką energiją, pagamintą iš atsinaujinančių energijos išteklių Lietuvoje
- Įgyvendiname naujų jėgainių, energiją gaminsiančių iš atliekų, projektus, leisiančius reikšmingai sumažinti CO2 emisijas miestuose bei atliekų kiekius visos šalies sąvartynuose
- Teikėme energijos paslaugas, kurios mūsų klientams padeda siekti didesnio energetinio efektyvumo
- Investavome į elektros energijos bei gamtinių dujų skirstomojo tinklo modernizavimą bei tiekimo patikimumo didinimo projektus
- Užbaigėme išmaniosios apskaitos bandomąjį projektą, kuriuo siekėme sudaryti sąlygas savo klientams efektyviau taupyti elektros energiją bei laiką;
- Hidroenergijos gamyboje rūpinamasi žuvų, elektros skirstomųjų tinklų priežiūroje – paukščių populiacijos apsauga

- 7. Užtikrinti visiems prieigą prie priemonės, patikimos, darnios ir modernios energijos
- 9. Plėtoti atsparią infrastruktūrą, skatinti visa apimančią ir darnią industrializaciją ir skatinti inovacijas

- Įgyvendindami socialinius bei edukacinius projektus, įvairiais būdais skatinome verslo klientus, gyventojus bei vaikus domėtis tausojančiu energijos išteklių vartojimu, rūpintis energetiniu efektyvumu, saugiai naudoti elektros bei dujų įrenginius
- Išleidome Žaliųjų obligacijų emisiją, o jomis surinktas lėšas investavome į klimato kaitą mažinančių energetikos objektų įsigijimą ir plėtrą
- Įrenginėjame elektromobilių įkrovos stoteles, prisidedami prie elektromobilių naudojimo plėtros visoje šalyje
- Sutrupiname klientų prijungimo prie energijos tinklų trukmę
- Teikėme švietimo modernizavimo, saulės jėgainių montavimo paslaugas savivaldybėms ir verslo įmonėms

Apie organizaciją

„Lietuvos energijos“ grupė valdo visą šalies teritoriją apimančią elektros skirstomąjį tinklą - 1,6 mln. elektros vartotojų

Ekspluatuoja 8,1 tūkst. km skirstomųjų dujotiekių - 570 tūkst. dujų vartotojų visoje Lietuvoje.

Misija, vizija, vertybės

MISIJA – tvarus vertės didinimas energetikoje, skatinant šalies ūkio ir visuomenės vystymąsi. VIZIJA – tapti vertingiausia energetikos įmone Baltijos šalyse. VERTYBĖS – atsakomybė, bendradarbiavimas, rezultatas.

Trumpai apie energetikos įmonių grupę

„Lietuvos energijos“ grupė yra viena didžiausių valstybės valdomų (VVJ) energetikos įmonių grupių Baltijos šalyse. 100 proc. grupės akcijų priklauso Lietuvos valstybei. Akcininko teises ir pareigas įgyvendina LR finansų ministerija, kuri 2013 metais patvirtino energetikos įmonių grupės valdymo modelį – korporatyvinio valdymo gaires, tapusias „Lietuvos energijos“ grupės veiklos pagrindu. Korporatyvinio valdymo tikslas – pasiekti sinergijos efektą suderinant skirtingas grupės įmonių veiklas ir nukreipiant jas į grupės bendrų tikslų siekimą.

Pagrindinė veikla

Pagrindinė grupės veikla apima elektros ir šilumos energijos gamybą, tiekimą, elektros energijos prekybą ir skirstymą, prekybą gamtinėmis dujomis ir jų skirstymą bei tiekimą, taip pat elektros energetikos ūkio aptarnavimą ir vystymą.

Patronuojanti grupės įmonė – „Lietuvos energija“, UAB yra atsakinga už grupės veiklos valdymą ir koordinavimą, efektyvumo didinimą, nustato veiklos gaires bei taisykles ir koordinuoja veiklą gamybos, komercijos, finansų, teisės, strategijos ir plėtros, žmogiškųjų išteklių, rizikos valdymo, audito, technologijų, komunikacijos ir kitose srityse.

„Lietuvos energijos“ grupė įgyvendina strateginę reikšmę turinčius plėtros projektus ir įgyvendina Nacionalinės energetikos strategijos tikslus. Apie 4500 darbuotojų turinti „Lietuvos energijos“ grupė valdo svarbiausius Lietuvos elektros energijos gamybos pajėgumus: visą šalies teritoriją apimančią

elektros skirstomąjį tinklą bei eksploatuoja 8,1 tūkst. km skirstomųjų dujotiekių, aptarnaudama daugiau kaip 1,6 mln. elektros vartotojų ir beveik 570 tūkst. dujų vartotojų visoje Lietuvoje. Grupės dukterinės įmonės veiklą taip pat vykdo Latvijoje, Estijoje bei Lenkijoje.

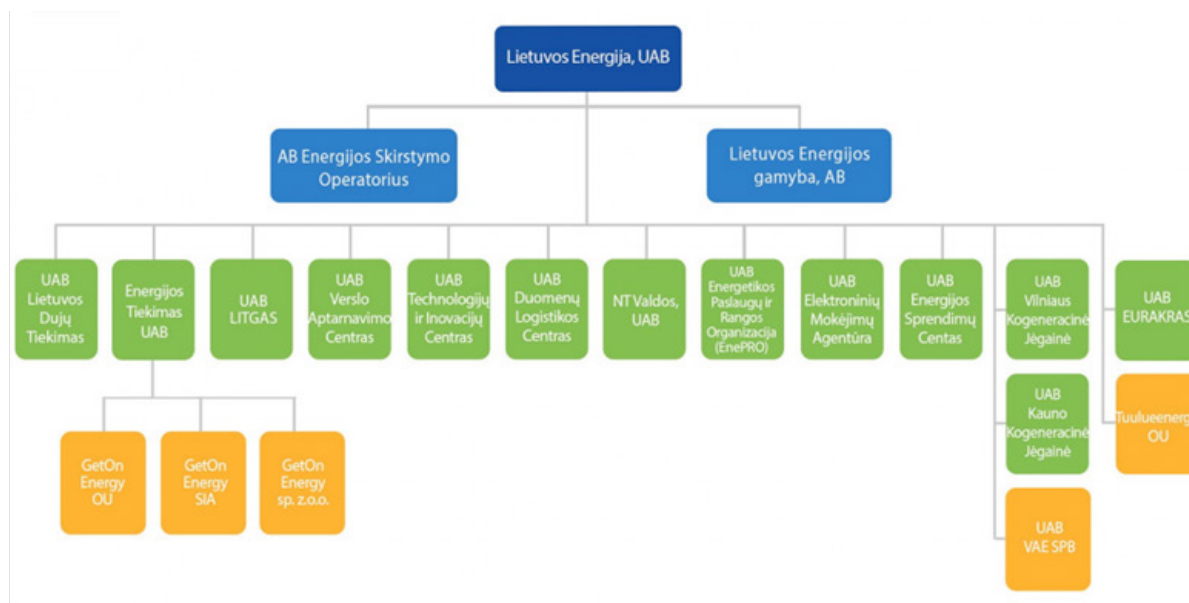
2017 m. grupę sudarė „Lietuvos energija“, UAB tiesiogiai ar netiesiogiai kontroliuojama 21 antrinė įmonė (įskaitant grupės Paramos fondą).

Grupės valdymas

„Lietuvos energijos“ valdymo organai yra visuotinis akcininkų susirinkimas ir Valdyba, priežiūros organas – Stebėtojų taryba. Stebėtojų taryba yra kolegialus grupės mastu veikiantis priežiūros organas, kurį 4 metų kadencijai renka visuotinis akcininkų susirinkimas.

2017 m. birželio 1 d. Finansų ministras patvirtino atnaujintas Korporatyvinio valdymo gaires, kurios pakeitė iki tol buvusią Stebėtojų tarybos formavimo tvarką. Pagal

<p>Stebėtojų tarybą sudaro 5 nariai (iš jų 3 – nepriklausomi) Valdybą sudaro 5 nariai (dirbantys įmonėje) Įmonės vadovas yra valdybos pirmininkas</p>	<p>Stebėtojų tarybą sudaro 3 nariai (iš jų 1 – nepriklausomas) Valdybą sudaro 5 nariai (dirbantys įmonėje) Įmonės vadovas yra valdybos pirmininkas</p>	<p>Valdybą sudaro 3 nariai (2 akcininko ir 1 nepriklausomas)* Įmonės vadovas nėra valdybos pirmininkas</p>	<p>Įmonės vadovas Valdybos nesudaromos</p>
--	---	---	---

Valdybų struktūra kai kuriose įmonėse skiriasi: specialios paskirties bendrovėse iki aktyvios veiklos valdyba nėra sudaroma; aptarnavimo paslaugas teikiančių įmonių valdyba sudaroma užtikrinant visų akcininkų atstovavimą, taip pat atsižvelgiama į atskirų akcininkų sutarčių nuostatas arba specifiinių tiesiės aktų įgyvendinimą.

iki pakeitimo galiojusias Korporatyvinio valdymo gaires Stebėtojų tarybą sudarė 7 nariai, iš kurių 3 nariai buvo nepriklausomi, o 4 narius delegavo Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Finansų ministerija, Ūkio ministerija, Energetikos ministerija

Pagal naujas Korporatyvinio valdymo gaires Stebėtojų taryba yra Bendrovės įstatuose numatytas kolegialus priežiūros organas, kurią ketverių metų kadencijai renka visuotinis akcininkų susirinkimas. „Lietuvos energijos“ stebėtojų tarybą sudaro 5 nariai – 2 nariai atstovaujantys Finansų ministerijai, ir 3 nepriklausomi nariai. Pirmininką stebėtojų taryba renka iš savo narių. Toks stebėtojų tarybos formavimo modelis atitinka korporatyvinio valdymo principus.

Efektyviam savo funkcijų ir pareigų vykdymui Stebėtojų taryba sudaro komitetus. Stebėtojų tarybos komitetai pagal kompetenciją savo išvadas, nuomones bei siūlymus teikia Stebėtojų tarybai. Komitetą turi sudaryti ne mažiau kaip trys nariai, iš kurių ne mažiau kaip vienas narys yra Stebėtojų tarybos narys ir ne mažiau kaip vienas – nepriklausomas narys. Komitetų nariai renkami 4-rių metų kadencijai

Valdyba yra bendrovės įstatuose numatytas kolegialus valdymo organas. Valdybos narius Skyrimo ir atlygio komiteto siūlymu keturių metų kadencijai renka ir atšaukia Stebėtojų taryba. Valdyba, kurią sudaro 5

nariai, iš savo narių renka valdybos pirmi-
ninką – Bendrovės generalinį direktorių.
Valdybos nariai pagal kompetenciją turi
užtikrinti tinkamą Bendrovės veiklos vyk-
dymą/atitinkamų sričių kuravimą Grupės
mastu.

Grupės strategija

Pagrindinis „Lietuvos energijos“ grupės stra-
teginis tikslas – iki 2020 metų tvariai didinti
Grupės vertę ir tapti vertingiausia energe-
tikos įmone Baltijos šalyse. Ši vertė supran-
tama, kaip balansas tarp trijų elementų:
turto grąžos, konkurencingumo didinimo ir
atsakomybės darbuotojų, visuomenės bei
aplinkos atžvilgiu.

Grupės turto grąža auginama vykdant
plėtrą – diversifikuojant veiklą, plėtojant
naujus ekonomiškai pagrįstus projektus ir
veiklas, įsigyjant įmones, taip pat kasdien
veikiant efektyviai bei siekiant acininko iš-
keltų tikslų. Prie ūkio konkurencingumo di-
dinimo Grupė prisidės užtikrindama stabilų
elektros energijos ir gamtinių dujų tiekimą,
siūlydama naujus produktus, skatindama
racionalų elektros energijos ir gamtinių
dujų vartojimą. Grupė prisiima atsakomybę
prieš visuomenę ir darbuotojus, proaktyviai
įgyvendina aplinkosaugos reikalavimus, už-
tikrina kompetencijų tęstinumą ir augimą.

Pagrindinės Grupės strateginės kryptys:

01

Kokybiškų paslaugų teikimo klientams užtikrinimas.

Rūpinamasi geresniu klientų aptarnavimu, elektroninių (taupančių klientų laiką) ir naujų poreikius atitinkančių paslaugų kūrimu, klientų pasirinkimo galimybių plėtimu; taip pat užtikrinamas energijos gamybos, skirstymo ir tiekimo, taip pat gamtinių dujų skirstymo ir tiekimo patikimumas.

02

Veiklos diversifikavimas apima investicinių projektų įgyvendinimą elektros energijos, šilumos ir gamtinių dujų sektoriuje.

Projektai didina Grupės ir viso šalies ūkio konkurencingumą bei šalies energetinę nepriklausomybę, taip pat gamybos ir prekybos portfelio optimizavimą, naujų veiklų vystymą, plečiant „Lietuvos energijos“ grupės vertės grandinę. Šių tikslų siekiama panaudojant turimus išteklius ir infrastruktūrą, investuojant į naujos infrastruktūros kūrimą ir efektyvų valdymą, vykdamas įsigijimus.

03

Veiklos efektyvumo didinimas.

Efektyvumo siekiama pagrindinėse Grupės veiklose, taip pat vykdamas aptarnaujančias funkcijas, valdant turtą ar kitus išteklius visose Grupės įmonėse. Siekiant didesnio efektyvumo integruojama Grupės įmonių valdymo ir kontrolės sistema, nustatyti bendri veiklos valdymo, atsakomybių pasidalijimo, koordinavimo ir kontrolės principai. Taip pat tęsiamos efektyvumą didinančios priemonės, apimančios visas Grupės įmones arba vienodas ar labai panašias kiekvienoje įmonėje veiklas. Skatinamas ir siekiamas aktyvus dalinimasis gerąja praktika tarp įmonių.

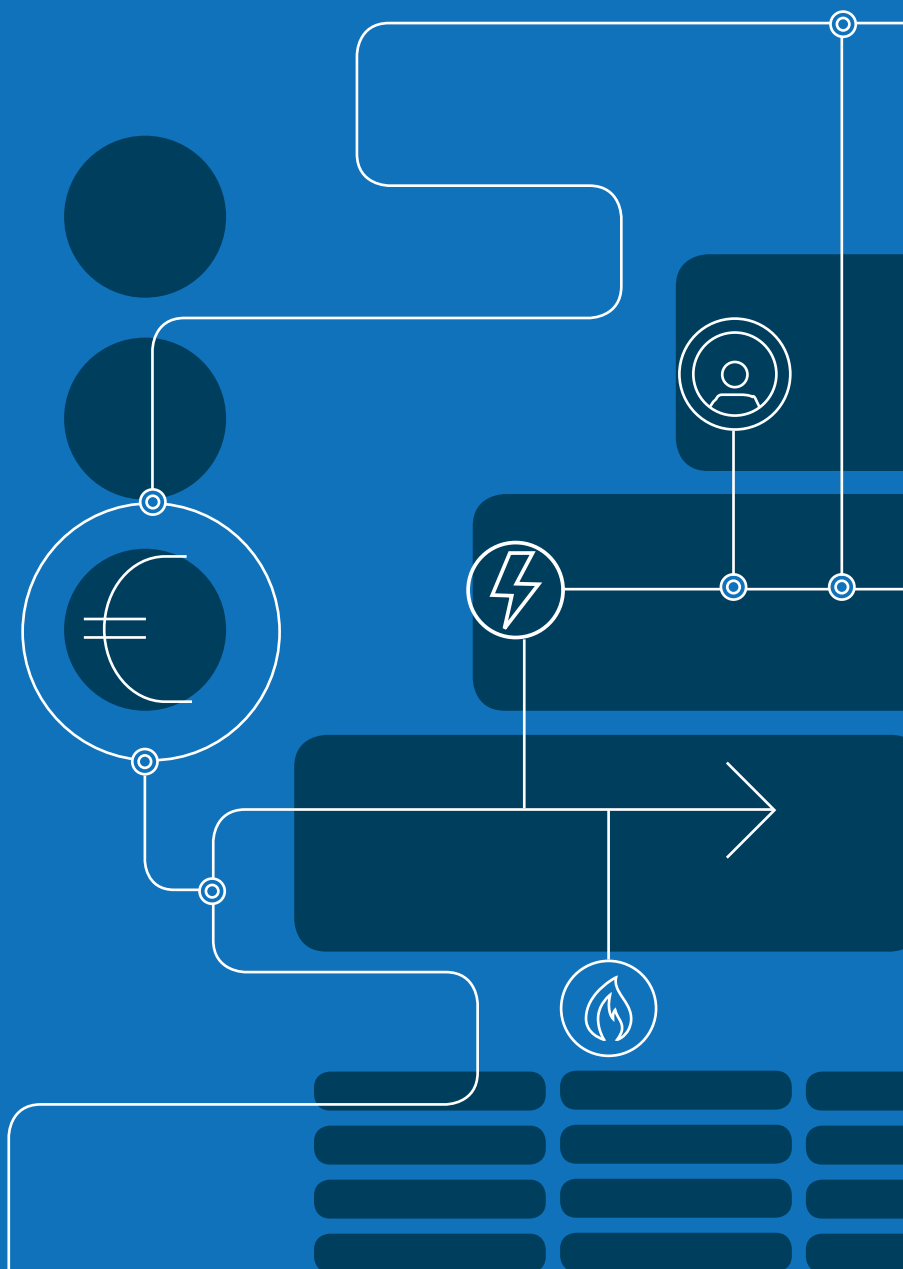
04

Naujos organizacinės kultūros formavimas.

Kuriama moderni, efektyvi ir dinamiška organizacija, kurioje veikla grindžiama bendromis vertybėmis, reikiamos kompetencijos ir pagrindinių darbuotojų pamaina formuojama nuosekliai bei kryptingai, o vidinė aplinka didina darbuotojų įsitraukimą.

Atsakomybė ekonominėje srityje

Per 2017 metus valstybės valdoma energetikos įmonių grupė „Lietuvos energija“ užsitikrino stabilius finansinius rezultatus. Nepaisant mažėjusių elektros ir dujų persiuntimo kainų klientams, grupės pajamos ir koreguotas pelnas išliko stabilūs.

PAGRINDINIAI ĮMONIŲ GRUPĖS VEIKLOS RODIKLIAI

Per 2017 metus buvo pagaminta 1,28 TWh ir klientams paskirstyta 9,22 TWh elektros energijos, o skirstomaisiais dujotiekiais paskirstyta 7,37 TWh gamtinių dujų.

ESMINIAI VEIKLOS RODIKLIAI

Elektros energija

		2017	2016	Δ, +/-	Δ, %
Pagaminta el. energijos	TWh	1,28	1,49	-0,21	-14,1%
Pagaminta el. energijos dalis iš AEI	TWh	0,59	0,49	0,10	21,2%
Paskirstytas el. energijos kiekis vidutinės ir žemos įtampos tinklais, t.t.:	TWh	9,22	8,98	0,24	2,7%
Visuomeninis ir garantinis tiekimas	TWh	3,22	3,15	0,07	2,3%
Paskirstyta nepriklausomų tiekėjų vartotojams	TWh	6,00	5,83	0,17	2,9%
Pardavimų mažmeninėje rinkoje kiekiai	TWh	2,12	1,78	-0,34	19,2%
Naujai prijungtų vartotojų skaičius	tūkst. vnt.	29,64	29,36	0,28	1,0%
Naujai prijungtų vartotojų prijungimo terminai (vidutiniškai)	k.d.	49	66	-17	-26,5%

El. energijos tiekimo kokybės rodikliai

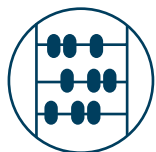
SAIDI, min. (su „force majeure“)	min.	137,83	172,92	-35,09	-20,3%
SAIFI, vnt. (su „force majeure“)	vnt.	1,32	1,25	0,07	5,6%
Technologinės sąnaudos skirstomajame tinkle	%	6,14%	6,49%		-5,5%

Dujos

Paskirstytas dujų kiekis	TWh	7,37	7,39	-0,02	-0,3%
Parduotas dujų kiekis	TWh	11,47	11,31	0,16	1,4%
Įsigytas dujų kiekis:	TWh	11,88	11,77	1,11	1,0%
Įsigytas SGD kiekis	TWh	6,35	7,55	-1,20	-15,9%
Įsigytas gamtinių dujų kiekis	TWh	5,53	4,22	1,31	31,0%
Naujai prijungtų vartotojų skaičius	tūkst. vnt.	12,53	5,29	7,24	137,0%
Naujai prijungtų vartotojų prijungimo terminai (vidutiniškai)	k.d.	166	160	6	3,7%

Dujų tiekimo kokybės rodikliai

SAIDI, min. (su „force majeure“)	min.	1,161	0,529	0,63	119,5%
SAIFI, vnt. (su „force majeure“)	vnt.	0,007	0,006	0,001	16,7%
Technologinės sąnaudos skirstomajame tinkle	%	2,13%	2,25%		-5,1%

Už 2017 metus „Lietuvos energija“ iš viso virš 100 mln. eurų dividendų.

Investicijos.

Grupės investicijos per 2017 m. sudarė 253,4 mln. EUR arba 5,4 proc. daugiau nei tuo pačiu ataskaitiniu laikotarpiu praėjusiais metais. Nevertinant vėjo elektrinių parkų įsigijimo, lyginant su 2016 m., investicijos augo 42,5 proc., arba 75,6 mln. EUR. Daugiausia investicijų buvo skirta elektros skirstomojo tinklo palaikymui (51 proc.) ir plėtrai (21 proc.). Investicijos į dujų sistemų statybą ir rekonstrukciją bendrai sudarė 14 proc. nuo visų 2017 m. investicijų.

Grąža akcininkui – Lietuvai.

Už 2017 metus „Lietuvos energija“ planuoja sumokėti apie 100 mln. eurų dividendų į valstybės biudžetą.

Energijos skirstymo kokybė.

Elektros skirstomajame tinkle SAIDI rodiklis, nevertinant stichinių reiškinių („force majeure“) poveikio, lyginamuoju laikotarpiu padidėjo ir sudarė 137,83 minutės (2016 - 72,03) minutės, o SAIFI rodiklis, per 2017 m. siekė 1,32 (2016 - 0,91 karto). SAIDI ir SAIFI rodikliai buvo prastesni dėl didelių oro permainų per 2016 I pusmetį, kurios sukėlė didesnius gedimų kiekius palyginus su ankstesniais metais. Dujų skirstomajame tinkle SAIDI rodiklis, nevertinant stichinių reiškinių („force majeure“) poveikio per 2017 m. išaugo ir siekė 1,16 min. (2016 m. buvo 0,53 min.), o SAIFI rodiklis sudarė ~0,007 vnt. (2016 m. ~0,006 vnt.).

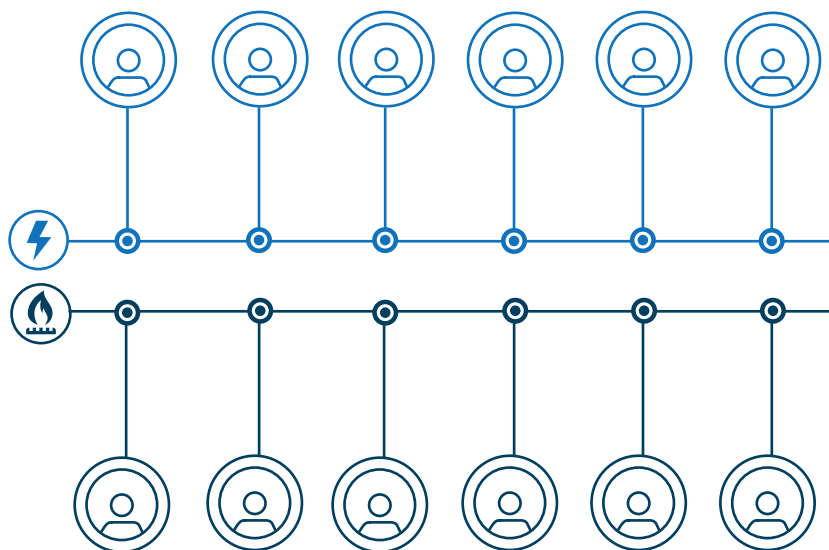
Grupės investicijos per 2017 m. sudarė 253,4 mln. EUR

PAGRINDINIAI ĮMONIŲ GRUPĖS FINANSINIAI REZULTATAI

FINANSINIAI DUOMENYS		2017 M.	2016 M.
Pajamos	mln. EUR	1 100,8	1 101,6
Elektros, dujų, kuro, ir susijusių paslaugų pirkimų sąnaudos	mln. EUR	740,5	727,5
Veiklos sąnaudos	mln. EUR	132,0	136,2
EBITDA	mln. EUR	227,2	232,8
EBITDA marža	%	20,6%	21,1%
Koreguota EBITDA	mln. EUR	238,7	234,6
Koreguota EBITDA marža	%	21,7%	21,3%
Grynasis pelnas	mln. EUR	93,5	118,4
Grynojo pelno marža	%	8,5%	10,7%
Koreguotas grynasis pelnas	mln. EUR	130,1	117,7
Koreguoto grynojo pelno marža	%	11,8%	10,7%
Investicijos	mln. EUR	253,4	240,5
Akcininkams išmokėti* dividendai (kaupiamuoju principu)	mln. EUR	100,8	100,7

29 640

NAUJŲ ELEKTROS VARTOTOJŲ PRIJUNGTI PER 2017 M.

12 531

NAUJAS KLIENTAS PRIJUNGTAS PRIE GAMTINIŲ DUJŲ SKIRSTOMOJO TINKLO PER 2017 M.

Greitesnis naujų vartotojų prijungimas.

2017 m. buvo prijungti 29 640 naujų elektros vartotojų. Lyginant su tuo pačiu laikotarpiu praėjusiais metais, šis skaičius išliko panašiam lygyje. Prie gamtinių dujų skirstomojo tinklo per 2017 m. buvo prijungtas 12 531 naujas klientas – 2 kartus daugiau nei tuo pačiu laikotarpiu praėjusiais metais. Lyginant 2017 m. su 2016 m. elektros vartotojai buvo prijungiami vidutiniškai 17,5 dienų greičiau, dujų vartotojai – 6 dienomis lėčiau, kadangi 2017 m. prijungti labiau nutolę vartotojai.

Patogesnis klientų aptarnavimas ir informavimas.

„Lietuvos energijos“ įmonių grupės savitarnos svetainėje www.manogile.lt užsiregistravo 500-tūkstantasis klientas. Tokį vartotojų skaičių „Mano Gilė“ pasiekė per mažiau nei dvejus metus - nuo 2016 m. sausio 1 d. Visi šie klientai savo paskyrose yra pridėję daugiau nei 1 milijoną sutarčių. Portale www.manogile.lt gali registruotis visi, turintys elektroninį paštą. Dabar prisijungti prie svetainės tapo dar paprasčiau, nes susiejus paskyrą su savo socialinio tinklo (pvz. Facebook) paskyra, nebereikia prisiminti slaptažodžio, o prisijungti galima tik vieno mygtuko paspaudimu. Šiuo metu www.manogile.lt savitarnos svetainėje var-

totojai gali ne tik mokėti už elektrą, dujas, atsiskaityti už kitas namų ūkio paslaugas bet ir pateikti paraišką dėl elektros ir dujų įvedimo, valdyti sutartis, deklaruoti skaitiklių duomenis, stebėti vartojimo ir mokėjimų istoriją, teikti prašymus ar konsultuotis nuotoliniu būdu. Grupė turi per 1,6 mln. klientų ir skatina juos atsakyti popierinių sąskaitų bei atsiskaitymo knygelėlių, pereinant prie nuotolinių aptarnavimo kanalų. 2017 grupei priklausanti įmonė ESO sukūrė interaktyvų gedimų žemėlapi, kuriame realiu laiku galima matyti elektros tiekimo sutrikimus bei užregistruoti naują gedimą. Patobulintas gyventojų informavimas SMS žinutėmis, pristatytas nemokamas elektros gedimų registravimo numeris 1852.

Aukštas klientų pasitenkinimas.

Įmonių grupei „Lietuvos energija“ priklausančių bendrovių „Energijos skirstymo operatorius“ (ESO), „Lietuvos dujų tiekimas“, „Energijos tiekimas“ ir LITGAS atlikti GCSI tyrimai parodė, kad klientų pasitenkinimas teikiamomis paslaugomis ir aptarnavimu 2017 metais išlieka itin aukštas ir pranoksta vidutinius Europos ir pasaulio komunalinių paslaugų bendrovių rodiklius. Elektrą ir dujas skirstančios bendrovės ESO klientų pasitenkinimo lygis 2017 metais buvo 78 punktai (2016 metais – 77 punktai). Toks rezultatas yra 7 punktais aukštesnis už Europos (71) bei 5 punktais didesnis už Pasaulio

vidurkį (73). Įmonių, organizacijų ir gyven-tojų gamtinių dujas tiekiančios bendrovės „Lietuvos dujų tiekimas“ klientų pasiten-kinimo indeksas 2017 metais paaugo iki 81 balo iš 100 galimų (2016 metais – 80 punktų). Bendras pasitenkinimas „Lietuvos dujų tiekimu“ buvo įvertintas 83 punktais. Suskystintųjų gamtinių dujų (SGD) tiekimo bendrovės LITGAS, vykdančios SGD termi-nalo paskirtojo tiekimo veiklą, klientų pasi-tenkinimo indeksas 2017 metais pakilo iki 83 balų iš 100 maksimaliai galimų. Bendras pasitenkinimas įmone buvo aukštas (84 balai) ir gerai atitiko klientų lūkesčius (83 balai). Lygindami LITGAS su įsivaizduojama idealia kompanija, klientai skyrė 81 balą. Energijos tiekimo bendrovės „Energijos tiekimas“ klientų pasitenkinimo indeksas šiais metais toliau augo iki 87 punktų (2016 metais – 86 punktai).

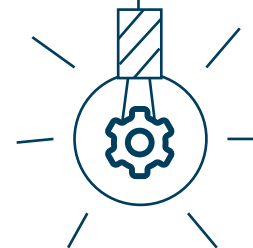
Veiklos meistriškumas.

Įmonių grupėje jau antrus metus veikia Veiklos meistriškumo programa (VMP, angl. Operational Excellence), kuri visoms „Lietuvos energijos“ grupės įmonėms padeda kurti didesnę vertę savo klientams ir akcininkams. Programos projektai ir veiklos padeda didinti kasdieninės veiklos efektyvumą, skatina kurti naujus produktus ir didina darbuotojų kompetencijas. Veiklos meistriškumo programa apima geriausias šių dienų veiklos valdymo praktikas (LEAN,

Six Sigma ir pan.), kurios skatina darbuo-tojus drąsiai keisti įprastą darbo praktiką ir atsakyti visko, kas yra nereikalinga. Programoje dalyvauja visų grupės įmonių darbuotojai, stengdamiesi kasdien dirbti greičiau, geriau ir mažesnėmis sąnaudomis. Vienas iš stebimų rodiklių – patobulinimai (KAIZEN). programos įgyvendinimo metus visoje „Lietuvos energijos“ grupėje buvo įgyvendinti 3692 darbuotojų pasiūlyti veiklos patobulinimai. Jie padėjo sutaupyti per 1,7 mln. eurų bei daugiau nei 400 000 darbo valandų, kurios buvo skirtos esamų paslaugų gerinimui ir naujų kūrimui. Veiklos meistriškumo mokymuose per 2017 metus sudalyvavo daugiau nei 3000 grupės įmo-nių darbuotojų.

Antikorupcinė veikla.

Grupėje netoleruojamos jokios korupcijos apraiškos, pasisakoma už aukštus etikos, sąžiningumo ir skaidrumo veikloje standar-tus. Mums svarbu dirbti sąžiningai, skaidriai ir kurti patikimus ryšius – su savo klientais, partneriais, tiekėjais, institucijomis. Todėl siekiame, kad rinkoje, kurioje veikiame, būtų laikomasi etikos ir skaidrumo princi-pų, pirmiausia – netoleruojama korupcija. „Lietuvos energijos“ Valdyba yra patvirtini-nusi grupės Nulinės tolerancijos korupcijai politiką (2014 m.) ir viešai įsipareigojusi sąžiningai laikytis su veikla susijusių teisės normų, įskaitant antikorupcines, kovoti su

3692

**ĮGYVENDINTI DAR-
BUOTOJŲ PASIŪLY-
TI VEIKLOS PATOBU-
LINIMAI.**

korupcija ir įgyvendinti antikorupcines prie-mones. Politika taikoma visiems darbuoto-jams, rangovams, tiekėjams, konsultantams, kitiems tarpininkams.

Įmonių grupė neremia ir susilaiko nuo bet kokių įtakos formų – tiek tiesioginių, tiek ir netiesioginių – politikams ar politinėms partijoms. Grupėje aiškiai reglamentuota tvarka dėl galimų / negalimų dovanų bei kitų naudų, darbuotojai šviečiami apie ko-vos su korupcija naudą ir reikšmę. Visi gru-pės naujokai privalo susipažinti su Nulinės tolerancijos korupcijai politika bei dalyvauti privalomuose antikorupcijos ir verslo etikos mokymuose.

2017 m. grupė tęsė darbuotojų švietimą korupcijos suvokimo srityje: skatino dar-buotojus domėtis korupcijos daroma žala, atpažinti jos apraiškas, nelikti abejingais. Vienas darbuotojas per metus vidutiniškai išklausė 39 val. mokymų kursą apie antiko-rupciją. Vidutiniškai vienam vadovui tokių mokymų praversta 27 val.

Skaidrumo didinimas pirkimuose.

Centralizuotą grupės pirkimų funkciją vykdo viena iš įmonių – „Verslo aptarnavi-mo centras“ (VAC). VAC vykdo pirkimus ir teikia prekių, paslaugų arba darbų viešųjų pirkimų planavimo ir vykdymo paslaugas. Visi grupėje atliekami viešieji pirkimai yra

2017 metais į pasitikėjimo
liniją sulaukta

274 PRANEŠIMŲ.

centralizuoti, pirkimų procesai – standartizuoti ir sukonzentruoti vienoje internetinėje platformoje. Siekiant užtikrinti skaidrų ir atvirą viešųjų pirkimų procesą bei atvirą dialogą, VAC kasmet kviečia tiekėjus į informacinius susirinkimus, kurių metu pristatomi planai, naujienos ar pokyčiai, detalios pristatomi grupės perkančiųjų organizacijų planuojami didelės vertės pirkimai.

Grupės perkančiosios organizacijos Centrinės viešųjų pirkimų informacinės sistemos (CVPIIS) priemonėmis skelbia visų pirkimų, išskyrus mažos vertės pirkimus, techninių specifikacijų projektus, o apie jų paskelbimą papildomai informuoja savo tinklapiuose, teikia pirkimų procedūrų ataskaitas ir informaciją apie vykdomus pirkimus. Pirkimuose dalyvaujantys tiekėjai turi patvirtinti, kad tiekėjas bent 5 metus nedalyvavo jokiaje veikloje, susijusioje su korupcija, kyšininkavimu, sukčiavimu, mokesčių nemokėjimu ar pinigų plovimu (kaip nurodyta Europos tarybos direktyvos 2004/18/EB 45 str. 1 dalyje).

Informavimas apie galimus antikorupcijos pažeidimus.

Informavimas apie galimus antikorupcijos pažeidimus. Apie galimus korupcijos atvejus grupė skatina pranešti elektroniniu paštu pasitikėjimolinija@le.lt arba telefonu +370 640 88889. Šiais kontaktais gali naudotis visi tiek darbuotojai, tiek visos suinteresuotosios šalys – telefono numeris

ir el. pašto adresus skelbiami viešai interneto svetainėje. Grupė įsipareigoja saugoti pranešimų teikėjų konfidencialumą. 2017 metais į pasitikėjimo liniją sulaukta 362 pranešimų, iš kurių 17 apie galimai neteisėtą darbuotojų elgesį. Jų pagrindu imtasi veiksmų siekiant užtikrinti, kad išsakyti įtarimai dėl antikorupcijos nuostatų pažeidimų būtų ištirti ir eliminuotos galimybės tam pasikartoti ateityje. Atlikus tyrimus 8 darbuotojai buvo atleisti, 7 darbuotojams skirtos drausminės nuobaudos.

Žaliosios obligacijos

„Lietuvos energija“, siekdama diversifikuoti turimą skolos portfelį, rinkoje išplatino 300 mln. EUR vertės obligacijų. Pritrauktomis lėšomis „Lietuvos energija“ finansuos investicijas į vėjo energetiką, elektros skirstomojo tinklo efektyvumo didinimą bei energijos gamybos iš atliekų ir biomasės projektus. Žaliomis obligacijomis pritrauktas lėšas „Lietuvos energija“ įsipareigojo panaudoti tik tų investicijų finansavimui, kurios skirtos žaliosios energetikos projektams. Tokiu būdu bus prisidedama prie tvarios energetikos plėtros bei Jungtinių Tautų Darnaus vystymosi tikslų įgyvendinimo. Tarptautinė kredito reitingų agentūra „Standard & Poor’s“ valstybės valdomai energetikos įmonių grupei „Lietuvos energija“ 2017 metų birželį suteikė BBB+ kredito reitingą su stabilia perspektyva.

„Lietuvos energija“ yra parengusi žaliųjų obligacijų programą, kurioje numatė pritrauktomis lėšomis finansuoti tokius žaliosios energetikos projektus:

Atsinaujinanti energetika, apimanti vėjo, vandens, biudujų, saulės ir geoterminius gamybos pajėgumus bei su jais susijusių infrastruktūrą;

Taršos prevencijos ir kontrolės projektai, įskaitant ir energijos gamybą iš atliekų;

Energijos efektyvumo sprendimai, apimantys skirstomojo tinklo plėtros ir atnaujinimo projektus, kuriais siekiama mažinti tinklo nuostolius ir (arba) suteikti galimybes prijungti atsinaujinančios energetikos šaltinius, taip pat išmanaus tinklo bei ESCO projektai;

Netaršus, iškastinio kuro nenaudojantis transportas, apimantis ir techninį transportą, taip pat tokiam transportui reikalingos infrastruktūros projektai.

„Lietuvos energijos“ žaliųjų obligacijų programai (angl. Green Bond Framework) aukščiausią žalumo kategoriją ir sertifikatą yra suteikęs nepriklausomas Norvegijos klimato tyrimų institutas „Cicero“ ir Švedijos aplinkosaugos institutas.

Per 2017 žaliųjų obligacijų lėšos panaudotos šiems projektams finansuoti ir refinansuoti:

25% VĖJŲ PARKO JURBARKE AKCIJŲ IŠPIRKIMAS –
PASKIRTA 4 283 197 EUR

ESO ELEKTROS SKIRSTOMOJO TINKLO ATNAUJINIMAS –
PASKIRTA 100 000 000 EUR

VILNIAUS KOGENERACINĖ JĖGAINĖ –
PASKIRTA 36 600 000 EUR

KAUNO KOGENERACINĖ JĖGAINĖ –
PASKIRTA 20 000 000 EUR

VĖJŲ PARKŲ ESTIJOJE IR LIETUVOJE PASKOLŲ REFINANSAVIMAS –
PASKIRTA 66 662 657 EUR

RIZIKOS VEIKSNIAI IR JŲ VALDYMAS

Visoje Įmonių grupėje taikomas rizikos valdymo modelis parengtas atsižvelgiant į pagrindinius COSO (Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission) ir AS/NZS ISO 31000:2009 (Risk management - Principles and guidelines) principus.

Pagrindiniai rizikos valdymo proceso tikslai Bendrovėje:

- pasiekti Bendrovės tikslus kartu su kontroliuojamais, bet iš esmės priimtinais šių tikslų nuokrypiais;
- užtikrinti maksimaliai teisingos informacijos teikimą sprendimų priėmėjams, akcininkams ir kitoms suinteresuotoms šalims;
- apsaugoti Bendrovės reputaciją;
- ginti akcininkų, darbuotojų, klientų, suinteresuotųjų šalių bei visuomenės interesus;
- užtikrinti Bendrovės stabilumą (įskaitant ir finansinį) bei tvarumą.

„Lietuvos energijos“ apibrėžti rizikos valdymo principai vieningai taikomi visoje Įmonių grupėje. Vienodais rizikos valdymo principais užtikrinama, kad Įmonių grupės Įmonių vadovybei būtų pateikiama visas veiklos sritis apimanti rizikos valdymo informacija. Siekiant užtikrinti rizikos valdymo

proceso praktiškumą konkrečios veiklos sritys savo veiklas papildė detalizuojančiais rizikos vertinimo, stebėsenos ir valdymo principais.

Siekiant užtikrinti, kad rizikos valdymo informacija ir sprendimai atitiktų Bendrovės aktualijas ir įvykusius pokyčius, kiekvienais metais nustatytu laiku atliekamas Bendrovės rizikos lygio perversinimas ir numatomi rizikos valdymo veiksmai. Papildomai Bendrovė kartą į ketvirtį vykdo naujų rizikos veiksnių stebėseną ir esant poreikiui numatoma papildomus veiksmus.

Įmonių grupėje yra nustatomas rizikos apetitas ir tolerancijos ribos. Rizikos apetitas – rizikos lygis ir tipas, kurį Įmonių grupė yra pasirengusi priimti siekdama įgyvendinti strateginius tikslus. Rizikos apetitas, nustatomas įvertinant finansinį rizikos poveikį bei poveikį žmonių saugai ir sveikatai. Tolerancijos riba – rizikos lygis, kurio viršijimas Įmonių grupei nepriimtinas ir kuris yra išreikštas veiklos rezultatų ar incidentų vertėmis. Įmonių grupės rizikos apetitą ir tolerancijos ribas nustato bei kartą į metus peržiūri „Lietuvos energija“, UAB, valdyba. Bendrovei viršijus rizikos apetitą ir toleranciją yra sudaromi veiksmų planai siekiant atitikti minėtus dydžius. Valdymo planų efektyvumą vertina Bendrovės valdyba, Bendrovės stebėtojų taryba ir Įmonių grupės Rizikos valdymo priežiūros komitetas prie Stebėtojų tarybos.

Siekdama efektyviai valdyti rizikos veiksnius su kuriais susiduriama, Bendrovė, taiko „trijų gynybos linijų“ (angl. „three lines of defense“) principą, nustatant aiškų atsakomybių už rizikos valdymą ir kontrolę pasidalinimą tarp Bendrovės valdymo bei priežiūros organų ir struktūrinių padalinių ar funkcijų.

Rizikos valdymo ir kontrolės modelis

Įmonių grupėje pagrindinės vidaus kontrolės sistemos atsakomybės apibrėžtos pagal III-jų gynybos linijų principą:

- I-oji gynybos linija – Įmonių grupės padalinių darbuotojai nustato ir vertina rizikas savo veikloje, užtikrina, kad sprendimai priimami remiantis rizikos ir naudos principu;
- II-oji gynybos linija – rizikos valdymo funkcija nepriklausomai vertina riziką, stebi apibrėžtas rizikos ribas bei padeda I-ajai gynybos linijai valdyti riziką;
- III-oji gynybos linija – vertina rizikos ir kontrolės sistemos optimalumą, vertina veiklos padalinių rizikos valdymo priemonių efektyvumą.

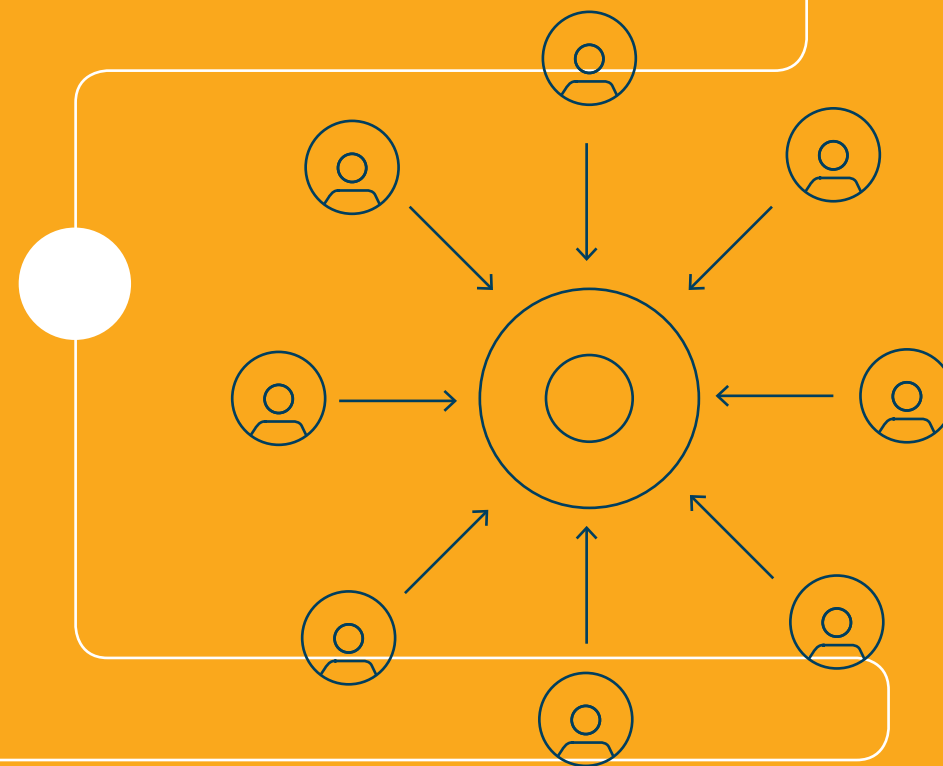
Rizikos valdymo priežiūros komitetas stebi ar Įmonių grupėje veikianti rizikos valdymo sistema yra efektyvi ir užtikrina esminių rizikų valdymą bei teikia savo nuomonę Įmonių grupės stebėtojų tarybai.

„Lietuvos energijos“ apibrėžti rizikos valdymo principai vieningai taikomi visoje Įmonių grupėje.

RIZIKOS VEIKSNYS	APRAŠYMAS	PAGRINDINĖS RIZIKOS VALDYMO KRYPTYS
Darbuotojų, gyventojų ir rangovų sveikata ir sauga	<p>Pagrindinės veiklos įmonėse dėl veiklos specifikos ir darbo pobūdžio bendrovė turi prigimtinę darbuotojų, gyventojų sveikatos ir saugos riziką. Ši rizika išlieka prioritetine sritimi jau eilę metų, o šios rizikos pagrindiniai šaltiniai be rizikingos darbo aplinkos išlieka sąmoningumo ar patyrimo/ žinių trūkumas.</p> <p>2017 metais vidinių nelaimingų atsitikimų skaičius reikšmingai nekito, tačiau rangovų ir gyventojų tarpe pasitaikė mirtinų nelaimingų atsitikimų. Rangovų atveju Rizikos valdymo priežiūros komitetas pasikvietė rangovų atstovus kartu paieškoti sprendimų, kaip ateityje išvengti tokių nelaimingų atsitikimų. Gyventojų atveju 3 mirtini nelaimingi atsitikimai buvo susiję su elektros įrenginiais ir pavojingu prisiartinimų prie jų, siekiant užkirti kelią tokiems atsitikimams ateityje vykdoma viešoji komunikacija.</p>	<p>Skatinanti ir drausminanti darbuotojų ir rangovų motyvacinė sistema;</p> <p>Edukacinė veikla išorėje ir viduje;</p> <p>Modernios mokymų bazės;</p> <p>Nuolatinė darbų saugos kontrolė ir priežiūra (darbuotojų/ rangovų)</p>
Informacijos sauga (kibernetinė sauga)	<p>Stebint išorės veiksnius, geopolitinę aplinką įmonių grupė supranta savo strateginę reikšmę šalies saugumui ir bendradarbiaudama su išorės įstaigomis bei diegdama vidines priemones siekia užtikrinti, kad tiek įmonės strateginė informacija, tiek pagrindinės valdymo sistemos būtų apsaugotos nuo bet kokio išorės/ vidaus nusikaltimo poveikio.</p> <p>2017 metais buvo sustiprinti kibernetinių grėsmių stebėsenos/ aptikimo procesai diegiant ir atnaujinant esamas sistemas. 2018 metais informacinės saugos aktualumas išauga dėl naujai įsigaliojančio Bendrojo duomenų apsaugos reglamento bei vykdomų vidinių ir išorinių pokyčių (išmaniųjų skaitiklių diegimas, procesų skaitmenizavimas ir panašiai).</p>	<p>Atsparumo didinimas atliekant testus/ pratybas;</p> <p>Aptikimo/ sustabdymo gerinimas;</p> <p>Bendradarbiavimas su išorės institucijomis.</p>
Rinkos pokyčiai ir konkurencingumas	<p>Nuo žaliavų kainų svyravimų iki strateginių iniciatyvų rinkos pokyčiai yra prigimtinė energetikos sektoriaus rizika. Pagrindinės veiklos įmonėms didžiausią įtaką daro makroekonominiai šalies rodikliai, kurie lemia elektros ir dujų suvartojimą. Energetikos sektorius yra papildomai veikiamas konkurencinės aplinkos ir žaliavų kainos kitimo. Elektros prekybos veiklai nemažą įtaką turi naujos rinkos, kurios atsirado pradėjus veikti NordBalt ir LitPolink jungtims.</p> <p>Konkurencinėje aplinkoje veikiančios įmonės susiduria su tradicinėmis rinkos rizikomis, kurios skatina įmones didinti paslaugų kokybę, siekiant išlaikyti esamus ir pritraukti naujus klientus.</p> <p>2017 metais esminių pokyčių šiose srityse neįvyko - išlieka ilgalaikis maržos mažėjimo ir konkurencijos augimo iššūkis, kuris kompensuojamas didinant klientų patenkinimą bei lojalumą ir vykdant plėtrą į užsienio rinkas.</p>	<p>Diversifikavimo kryptis taikoma didžiojoje dalyje įmonių, kuri verčia ieškoti alternatyvių žaliavų tiekimo ir užtikrinti ilgalaikį įmonių grupės stabilumą</p> <p>Elektros ir dujų prekyboje naudojami rizikos valdymo finansiniai instrumentai bei kontrolės priemonės</p> <p>Keičiantis konkurencinei aplinkai rinkos dalies išlaikymui numatyta kokybiškų paslaugų strateginė kryptis.</p>
Reguliavimas ir atitiktis	<p>Reguliavimo rizika įmonei pasireiškia sudėtingu piniginių srautų planavimu ir žalos reputacijai rizika. Reikšmingiausias reguliatorius įmonių grupei išlieka Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija, kuri daro didžiausią įtaką įmonių teikiamų paslaugų kainoms ir pajamoms nustatydama pastarųjų viršutinę ribą.</p> <p>2017 metais Lietuvos energijos gamybai didžiausią įtaką darė rezervinių paslaugų teikimo rinkos pasikeitimai, ši rizika išlieka aktuali ir 2018 metais.</p> <p>2018 metais ypatingas dėmesys bus skiriamas asmens duomenų apsaugos reglamentavimo įgyvendinimui</p> <p>Taip pat kaip reikšmingą aspektą įmonių grupei 2018 metais galima vertinti naują Nacionalinės energetinės nepriklausomybės strategiją, kurioje gali būti nustatyti ambicingi planai, galimai sąlygosiantys pokyčius veikloje ar paliesiantys grupės galimybes tinkamai paskirstyti investicijas į didžiausios grąžos projektus.</p>	<p>Siekiami kuo aiškiau ir geriau įgyvendinti regulatoriaus reikalavimus bei suvienodinti bendradarbiavimo su reguliatoriumi principus įmonių grupėje.</p> <p>Naujų reikalavimų atitikimo užtikrinimui organizuojami įmonių grupės projektai, kuriu metu įtraukiami geriausi įmonių grupės specialistai konkrečiu klausimu.</p> <p>Stiprinama ir formuojama atitikties funkcija įmonių grupėje.</p>

Atsakomybė socialinėje srityje

Darbuotojai ir organizacinė kultūra

„Lietuvos energijos“ grupė remia ir gerbia tarptautinę žmogaus teisių apsaugą savo įtakos sferoje ir užtikrina, jog neprisideda prie žmogaus teisių pažeidimų bei griežtai pasisako prieš bet kokius jų pažeidimus. Grupė įgyvendina sąžiningą bei skaidrią darbo užmokesčio politiką, laikosi viršvalandinį darbą ir darbo laiko trukmę reglamentuojančių įstatymų, pasisako prieš bet kokią diskriminaciją (darbuotojų atžvilgiu ar įdarbinimo metu) bei priverstinį ar vaikų darbą gerbia darbuotojų teisę į poilsį, skatina darbo-šeimos balansą.

Bendra „Lietuvos energijos“ įmonių grupės žmogiškųjų išteklių valdymo politika yra orientuota į darbuotojų profesinių gebėjimų ugdymą ir atsakingos organizacinės kultūros formavimą, užtikrinantį didesnės vertės klientams, partneriams ir visuomenei kūrimą.

2017 m. gruodžio 31 d. grupėje dirbo 4513 darbuotojų.

2017 m. gruodžio 31 d.
grupėje dirbo.

4513
darbuotojų

104

„Lietuvos energija“, UAB

2503

AB „Energijos skirstymo operatorius“

393

„Lietuvos energijos gamyba“, AB

552

UAB Energetikos paslaugų ir rangos organizacija

167

UAB Technologijų ir inovacijų centras

14

UAB Duomenų logistikos centras

31

Energijos tiekimas UAB

6

UAB „Elektroninių mokėjimų agentūra“

175

NT Valdos, UAB

16

UAB LITGAS

3

UAB VAE SPB

480

UAB Verslo aptarnavimo centras

32

UAB „Lietuvos dujų tiekimas“

22

UAB Vilniaus kogeneracinė jėgainė

3

UAB Kauno kogeneracinė jėgainė

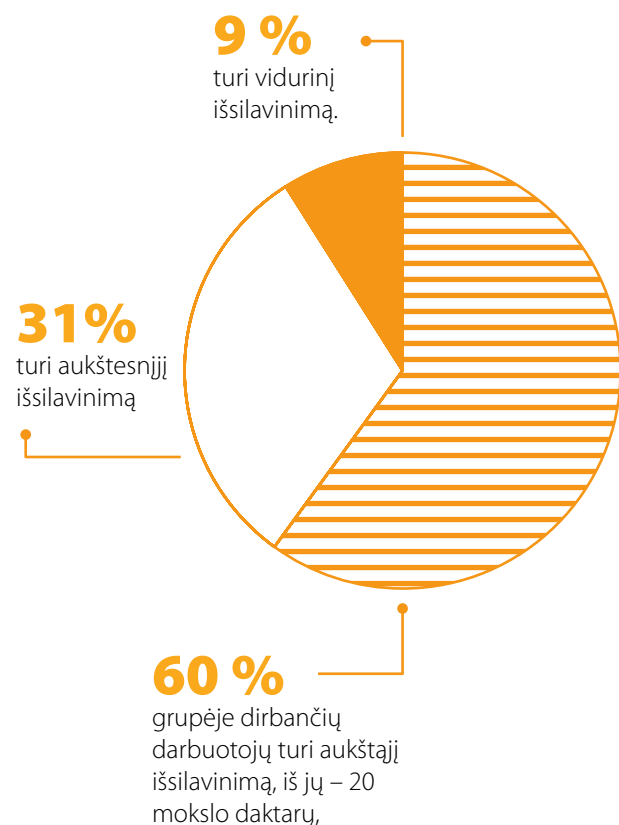
11

UAB Energijos sprendimų centras

1

UAB Eurakras

Darbuotojų išsilavinimas.

Lygios galimybės ir nediskriminavimas.

2017 metais „Lietuvos energijos“ valdyba patvirtino visai įmonių grupei galiojančią lygių galimybių politiką, kurioje numatomi visoje grupėje puoselėjami lygių galimybių principai, jų įgyvendinimo priemonės bei aprašyta pranešimų dėl lygių galimybių pažeidimo teikimo ir nagrinėjimo tvarka.

Pranešimai dėl lygių galimybių pažeidimo gali būti teikiami tiesiogiai „Lietuvos energijos“ Žmogiškųjų išteklių valdymo departamento vadovui el. paštu, taip pat gali būti pranešama per Pasitikėjimo liniją el. paštu pasitikejimolinija@le.lt arba paliekant įrašą autoatsakiklyje tel. nr. +370 640 88889.

Per 2017 metus minėtais kanalais įmonių grupėje nebuvo gauta jokių pranešimų dėl diskriminacijos ar kitų incidentų, susijusių su žmogaus teisių pažeidimais.

Profesinės sąjungos ir kolektyvinės sutartys.

„Lietuvos energijos“ grupėje veikia 12 profsąjungų, kurios yra įkurtos trijų didžiausių grupės įmonių ESO „Lietuvos energijos gamyba“, ir „Energetikos paslaugų ir rangos organizacijos“ darbuotojų. Joje taip pat galioja kolektyvinės sutartys. Veikiančios profsąjungos apima 865 darbuotojus.

Darbuotojų išsilavinimas.

60 proc. grupėje dirbančių darbuotojų turi aukštąjį išsilavinimą, iš jų – 20 mokslo daktarų, 31 proc. turi aukštesnįjį išsilavinimą, 9 proc. turi vidurinį išsilavinimą.

Vyrų ir moterų skaičius.

Dėl veiklos specifikos – technologinio darbų pobūdžio – energetikos sektoriuje dominuoja vyrai, moterys sektoriuje renka darbą administravimo, klientų aptarnavimo padaliniuose. Galimybės pasirinkti darbo pobūdį yra vienodos abiejoms lytims, tai akcentuojama darbuotojų atrankos proceso metu. Didžiąją dalį grupės darbuotojų sudarė vyrai – 76 proc., moterys sudarė 24 proc. Tarp vadovaujančias pozicijas užimančių darbuotojų pasiskirstymas pagal lytį taip pat labai panašus: 77 proc. vadovų sudarė vyrai, o moterys – 23 proc.

Atlygis.

Grupės įmonėse yra įdiegta pažangi darbuotojų atlygio sistema, kuri leidžia lygiuotis į kitas pažangias šalies bendroves, atlyginančias darbuotojams pagal pasiektus rezultatus, kurią vertę organizacijai ir komandai. Kuriant šią atlygio sistemą buvo naudota „Hay Group“ metodika, kuri užtikrina objektyvų pareigybių vertinimą pagal reikiamą kvalifikaciją, problemų sudėtingumą ir atsakomybės lygį, kuris tenka konkrečiai pareigybei.

2017 metais buvo atnaujinta grupės atlygio politika, kurioje įtvirtinami kertiniai atlygio valdymo principai – aiškumas, skaidrumas ir vidinis teisingumas, užtikrinantis, kad visose grupės įmonėse už tą patį darbo pobūdį, kompetenciją ir rezultatą yra atlyginama vienodai. Atnaujinta Atlygio politika įtvirtino taip pat aktyvų dialogą ir komunikaciją su darbuotojais siekiant, kad kiekvienas grupės darbuotojas gerai suprastų, iš ko susideda jo atlyginimas, kada ir dėl kokių priežasčių jis gali keistis ir už ką darbuotojas gali būti papildomai paskatinamas.

Bendras grupės darbo užmokesčio fondas už 2017 m. sausio–gruodžio mėn. buvo 58,14 mln. Eur. Papildomų naudų biudžetas grupės mastu – 499,2 tūkst. eurų.

Organizacijos kultūros vystymas

2017 m. buvo tęsiamos strateginės iniciatyvos, skirtos koordinuotam organizacijos vystymui, žmogiškųjų išteklių valdymui, naujos organizacinės kultūros formavimui, veiklos organizavimo efektyvumui, naujų darbuotojų ugdymui, kompetencijų stiprinimui ir išlaikymui.

Kompetencijų ugdymas.

„Lietuvos energijos“ grupėje nuosekliai rūpinamasi darbuotojų kvalifikacijos kėlimu bei užtikrinama, kad darbuotojai turėtų visus įstatymų numatytus darbu privalomus atestatus, tobulintų darbui reikalingas kompetencijas. Atskirose įmonėse organizacijos lygmeniu organizuoti įvairūs bendrųjų, profesinių ir vadovavimo kompetencijų mokymai, pvz., lyderystės, komandos formavimas, pokyčių valdymas, komunikavimas, projektų valdymas, verslo procesų valdymas ir kt. Per 2017 metus vienam grupės darbuotojui vidutiniškai teko apie 12 val. mokymų.

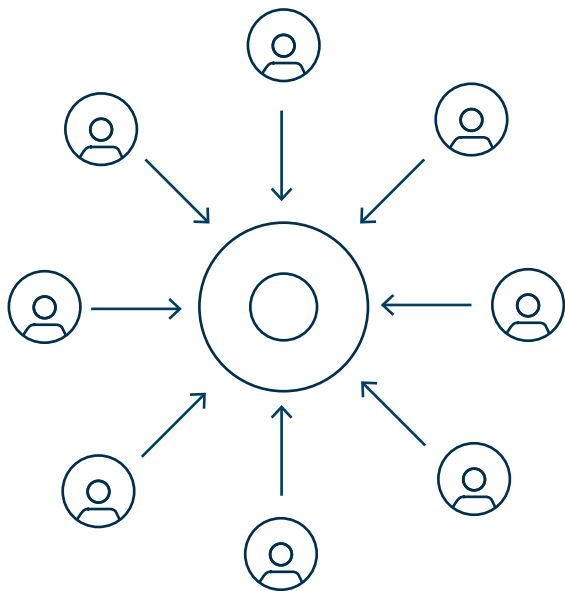
2017 m. buvo tęsiama ilgalaikė vadovų ugdymo programa „Stiprių lyderių lyga“, kurios metu virš 100 vadovų, ugdė vadovavimo ir lyderystės įgūdžius, kurie leis jiems efektyviau vadovauti nukreipiant, motyvuojant ir įgalinant darbuotojus siekti užsibrėžtų tikslų.

Grupės darbuotojų vidutinis darbo užmokestis ir darbo užmokesčio fondas

Grupės darbuotojų kategorija	Vidutinis mėnesinis darbo užmokestis, eurais		
	2017 m.	2016 m.	2015 m.
Įmonės vadovas	4 902	4244	4736
Aukščiausio lygmens vadovai	4 281	4004	4004
Vidurinio lygmens vadovai	2 144	2107	2079
Ekspertai, specialistai	1 185	1066	984
Darbo užmokesčio fondas	58,14 mln.	65,6 mln.	72,8 mln.

Tarp darbuotojų įsitraukimą sąlygojančių veiksnių, aukščiausiai vertinami tiesioginių vadovų (80 proc.), bendradarbiavimo (76 proc.) ir veiklos valdymo (73 proc.) veiksniai.

Naujų darbuotojų integravimas.

Siekiant užtikrinti tinkamą naujų darbuotojų adaptacijos procesą, naujiems darbuotojams organizuojamos „Naujokų dienos“ ir mokymai. Jų metu darbuotojai susipažįsta su bendrovės strategija, vadovais, padalinio veiklomis. Naujokams pristatomos energetikos sektoriaus sandara, bendrovės strateginės kryptys, misija, vizija, vertybės, antikoruacijos politika, svarbiausi energetikos sektoriaus veikimo principai, elektrotechnikos pagrindai. Naujiems darbuotojams yra priskiriami kuratoriai – to paties padalinio darbuotojai, kurie yra atsakingi už įvairiapusę pagalbą naujiesiems darbuotojams bandomojo laikotarpio metu.

Praktikos galimybės.

Grupės įmonės sudaro sąlygas aukštųjų ir profesinių mokyklų studentams pritaikyti teorines žinias bei įgyti praktinių įgūdžių. Per 2017 m. praktiką grupėje atliko 59 praktikantų.

Darbuotojų įsitraukimas.

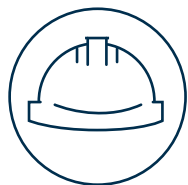
„Lietuvos energijos“ grupė deda nuoseklias pastangas tapti organizacija, kurioje veikla grindžiama bendromis vertybėmis, reikiamos kompetencijos ir pagrindinių darbuotojų pamaina formuojama nuose-

kiai bei kryptingai, o vidinė aplinka didina darbuotojų įsitraukimą. 2017 m. pabaigoje buvo vykdomas kasmetinis grupės darbuotojų įsitraukimo tyrimas. Bendras darbuotojų įsitraukimo indeksas, matuojamas pagal tarptautinės konsultacinės bendrovės „AON“ metodiką, pasiekė 58 proc. (+ 2 proc. lyginant su 2016 m.) ir lenkia Baltijos šalių organizacijų vidurkį - 18 proc. Tarp darbuotojų įsitraukimą sąlygojančių veiksnių, aukščiausiai vertinami tiesioginių vadovų (80 proc.), bendradarbiavimo (76 proc.) ir veiklos valdymo (73 proc.) veiksniai.

Darbų sauga ir darbuotojų sveikata.

„Lietuvos energijos“ grupėje ypač daug dėmesio skiriama darbo saugos ir sveikatos kultūros darbo vietose kėlimui, pačių darbuotojų atsakomybės didinimui. Grupėje patvirtinta „Darbų saugos ir sveikatos politika“ (DSS), skirta formuoti asmenine atsakomybe ir bendradarbiavimu grįstą saugos kultūrą įmonėse. Aukščiausio lygmens vadovai yra atsakingi už saugią ir sveiką darbo aplinką, o saugos kultūra suprantama kaip sudėtinė organizacijos kultūros dalis. DSS specialistai įmonėse rūpinasi darbo priemonėmis, vertina darbo vietų rizikas, organizuoja sveikatos patikras, skiepėjimus (lauko sąlygomis dirbantiems darbuotojams).

Grupės įmonėse vykdomas aktyvus dialogas įgyvendinant darbuotojų sveikatos priežiūros, stebėsenos, saugios ir švarios darbo aplinkos bei darbuotojų saugos ir kultūros gerinimo priemones. Diegiant privalomas ir papildomas priemones sveikatos priežiūros ir darbuotojų aprūpinimo asmeninėmis apsaugos priemonėmis srityse, mažėja incidentų.

Darbų saugos pažeidimams grupėje taikoma nulinės tolerancijos politika.

Rangovų darbo vietose nuolat vykdomi patikrinimai, fiksuojami pažeidimai, kartais – net stabdomi darbai. Rangovų darbo vietų patikrinimus, mokymus, saugos dienų organizavimą ir kitas priemones grupės įmonės įgyvendina savo iniciatyva – tokių reikalavimų nėra numatyta teisės aktuose.

2017 m. grupės bendrovė ESO toliau taikė rangovų reitingavimo tvarką, pagal kurią vertinama rangovu veiklos kokybė, atsižvelgiant ne tik į sutartyse numatytų terminų laikymąsi, bet ir į tai, ar darbai buvo atlikti atsižvelgiant į darbų saugos reikalavimus bei darbų saugos pažeidimų skaičių.

Grupės energijos gamybos, skirstymo ir tinklų priežiūros įmonėse įdiegta darbuotojų saugos ir sveikatos vadybos sistema OHSAS 18001:2007.

2017 metais „Lietuvos energijos“ grupės

Diegiant privalomas ir papildomas priemones sveikatos priežiūros ir darbuotojų aprūpinimo asmeninėmis apsaugos priemonėmis srityse, mažėja incidentų.

įmonių darbo vietose fiksuoti 1 sunkūs ir 12 lengvų nelaimingų atsitikimų. Rangovų tarpe 2017 metais fiksuoti 7 nelaimingi atsitikimai, iš kurių 2 sunkūs, 1 mirtinas ir 4 lengvi. Mirtinas atsitikimas įvyko dėl saugos ir sveikatos darbe instrukcijų nesilaikymo. Gyventojų tarpe užfiksuoti 3 mirtini ir 1 lengvas nelaimingas atsitikimas. Gyventojų tarpe nelaimingi atsitikimai įvyko dėl saugaus atstumo nesilaikymo nuo elektros tinklo įrenginių.

Visuomeninės iniciatyvos ir parama

Švietimas.

„Lietuvos energijos gamyba“, siekdama prisidėti prie visuomenės ir ypač jaunosios kartos švietimo apie energetiką, geranoriškai ir neatlygintinai priima ekskursijas į savo valdomus objektus: KCB, Kruonio HAE, Kauno A. Brazausko HE. Taip Bendrovė siekia prisidėti prie visuomenės ir ypač jaunosios kartos švietimo apie energetiką. Per 2017 m. elektrinėse apsilankė daugiau nei 3000 lankytojų iš įvairių įmonių, mokyklų ir kitų institucijų, taip pat sulaukta delegacijų iš užsienio šalių. Per minėtą laikotarpį daugiausiai ekskursijų surengta Kruonio HAE.

Racionalaus energijos naudojimo skatinimas yra viena iš prioritetinių ESO socialinės atsakomybės kryptių, prisidedanti prie aplinkos ir energetinių išteklių tausojimo bei šalies įsipareigojimų vykdant Europos Sąjungos klimato kaitos programą. Projektas „Tiek, kiek reikia“ skirtas kurti racionaliai gyvenančios visuomenės tradicijas – čia ieškoma racionalaus elektros energijos vartojimo sprendimų, ypatingą dėmesį skiriant verslo, pramonės vartojimui. ESO savo klientams rengia regionines konferencijas energetinio efektyvumo temomis, o metiniame energetinio efektyvumo renginyje apdovanoja racionaliausiai

energiją naudojusią įmonę. Bendrovė taip pat tęsia Žaliojo protokolo iniciatyvą - tai ESO inicijuotas susitarimas (gyvuojantis jau septintus metus), kurį jį pasirašiusios įmonės ir organizacijos patvirtina, kad pritaria energiją tausojančioms idėjoms ir pasižada jas taikyti praktikoje.

Projektas „Tiek, kiek reikia“ skirtas kurti racionaliai gyvenančios visuomenės tradicijas – čia ieškoma racionalaus elektros energijos vartojimo sprendimų, ypatingą dėmesį skiriant verslo, pramonės vartojimui.

Parama visuomenės iniciatyvoms.

„Lietuvos energija“, remdamasi LR Finansų ministro įsakymu, yra įsteigusi Paramos fondą, kuris visos Grupės vardu remia reikšmingas, valstybei ir visuomenei vertingas iniciatyvas bei projektus. 2017 metais fondo valdyba nustatė naują nacionalinio lygio paramos skyrimo kryptį – vaikų ir jaunimo užimtumo skatinimas. Likusios dvi kryptys – onkologinėmis ligomis sergančių vaikų rėmimas bei mokslo ir inovacijų skatinimas, remiant jaunųjų mokslininkų idėjas – liko nepakitusios.

Prioritetinės kryptys 2017 metais:

- Vaikų ir jaunimo užimtumo skatinimas, remiant organizacijas ar judėjimus, kurie turi socialinių projektų įgyvendinimo praktiką, jų veikla ar projektai yra vykdomi ir kuria naudą visuomenei, prisideda prie socialinės atskirties mažinimo.
- onkologinėmis ligomis sergančių vaikų rėmimas, skatinant visuomenines organizacijas ar judėjimus, kurių veikla ar projektai yra vykdomi ir kuria naudą visos šalies mastu, turinčius tarptautinių socialinių projektų įgyvendinimo patirtį ir savo veikloje skleidžiantiems gerąją tokių projektų įgyvendinimo patirtį, teikiančius žinias ir bendradarbiaujantiems su sveikatos priežiūros įstaigomis bei onkologinėmis ligomis sergančių vaikų šeimomis, skatinantiems tokių vaikų šei-

myninių ir socialinių ryšių palaikymą;

- mokslo ir inovacijų skatinimas, remiant jaunųjų mokslininkų idėjas, tyrimus ir darbus, kurių įgyvendinimas sustiprintų Lietuvos pozicijas tarptautinėje inovacijų rinkoje, padėtų stiprinti Lietuvos švietimo ir mokslo sistemą, didintų visuomenės susidomėjimą mokslu, įtvirtintų ilgalaikes mokslo institucijų, akademinės bendruomenės, verslo bei visuomeninių organizacijų bendradarbiavimo tradicijas bei padėtų jauniems mokslui ir inovacijų talentams įsitvirtinti Lietuvos bei pasaulinėje mokslo bendruomenėje.

„Lietuvos energijos“ paramos fondas 2017 metais skyrė paramą 41 iniciatyvai – 19 nacionalinių ir 22 regioniniams projektams. Tai didžiausias remiamų veiklų ir iniciatyvų skaičius nuo Fondo veiklos pradžios. Bendra paramai numatyta suma siekia daugiau kaip 800 tūkst. eurų. Į paramą iš viso pretendavo 128 paraiškos. Šiais metais prioritetas teiktas vaikų ir jaunimo užimtumo skatinimui, onkologinėmis ligomis sergančių vaikų rėmimui ir mokslo bei inovacijų skatinimui.

2016 m. grupė sumokėjo 870,2 tūkst. eurų aplinkosaugos veikos palaikymui, tuo tarpu į aplinkosauginius projektus per 2016 metus investuota 487,5 tūkst. eurų.

„Lietuvos energijos“ paramos fondas 2017 metais skyrė paramą 41 iniciatyvai –

19 nacionalinių projektų

22 regioniniams projektams.

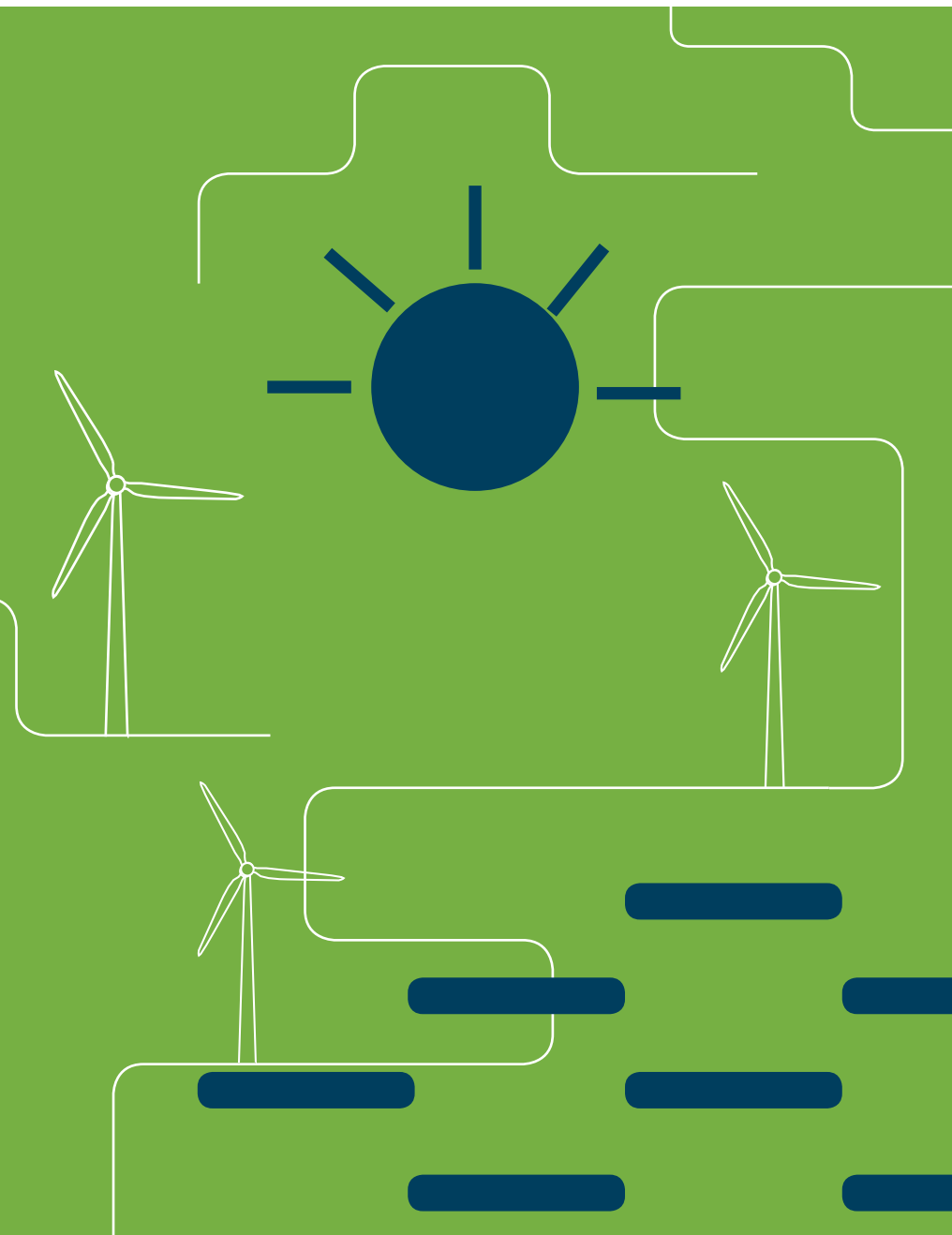
800 000 Eur.
bendra paramos suma

128 iš viso pretendavo į paramą

Atsakomybė aplinkosaugos srityje

„Lietuvos energijos“ įmonių grupė savo kasdienėje veikloje siekia efektyviai naudoti gamtos išteklius, mažinti energetikos objektų poveikį žmonėms ir aplinkai – gamyboje diegti modernias, efektyvias ir saugas technologijas, mažinti taršą, diegti aplinkai draugiškas inovacijas bei sprendimus. Grupė nuosekliai vadovaujasi tarptautiniais, ES ir nacionaliniais aplinkosaugą reglamentuojančių teisės aktų ir normų reikalavimais, profesionaliai taiko prevencines priemones, mažinančias neigiamą įtaką aplinkai.

Aktualiausios sritys.

Energijos gamybos įmonės nuosekliai vykdo visus esamus aplinkos apsaugos reikalavimus ir savo iniciatyva, proaktyviai rūpinasi naujų įrenginių statyba bei senų įrenginių atnaujinimu, siekdami kad jų veikla darytų kuo mažesnę įtaką aplinkai. Aktualūs aplinkos apsaugos klausimai: energetinis efektyvumas, iškastinio kuro naudojimo mažinimas, saugus ekologiniu požiūriu pavojingų medžiagų naudojimas, saugi įrenginių eksploatacija, atsakingas susidariusių atliekų tvarkymas, atmosferos taršos mažinimas ir pan.

Aplinkos vadybos sistemos standartai.

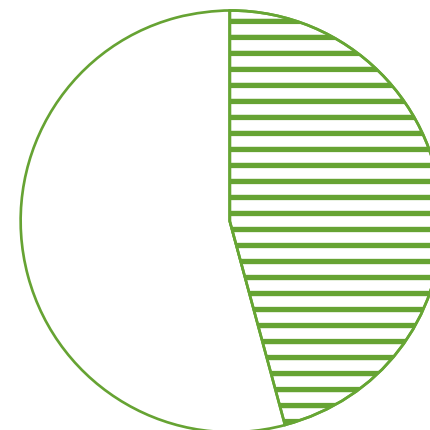
„Lietuvos energijos gamyba“ palaiko aplinkosaugos vadybos standartą ISO 14001:2005. Tarptautinis sertifikatas nurodo, kad veikloje vadovaujama svarbiausiais aplinkos apsaugos aspektų identifikavimo, stebėjimo, valdymo ir gerinimo reikalavimais. Sertifikatas galioja visai elektrinėse atliekamai veiklai: Elektrėnų komplekse vykdomai elektros ir šilumos energijos gamybai, elektros, šilumos, turbinų, gamtinių dujų, naftos ir naftos produktų įrenginių eksploatacijai, Kruonio HAE vykdomai elektros energijos gamybai, tiekiui, įrenginių eksploatavimui ir galios rezervavimui, taip pat elektros energijos gamybai, tiekimui ir

įrenginių eksploatavimui Kauno HE – atitinka griežtus tarptautinius aplinkosaugos reikalavimus.

ESO naudoja ISO 14001 aplinkos vadybos sistemos standartą. Po paskutinio resertifikavimo, jis galioja iki 2018 m. balandžio 7 d. Bendrovės siekis savo veikla daryti kuo mažesnę neigiamą poveikį aplinkai įtvirtintas kasmet sudaromuose aplinkos apsaugos tiksluose. Taip pat įgyvendinami Taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimuose nurodyti reikalavimai oro, paviršinio vandens, požeminio vandens, dirvožemio taršos monitoringui ir apsaugos priemonėms.

Energijos gamybos iš atsinaujinančių šaltinių plėtra.

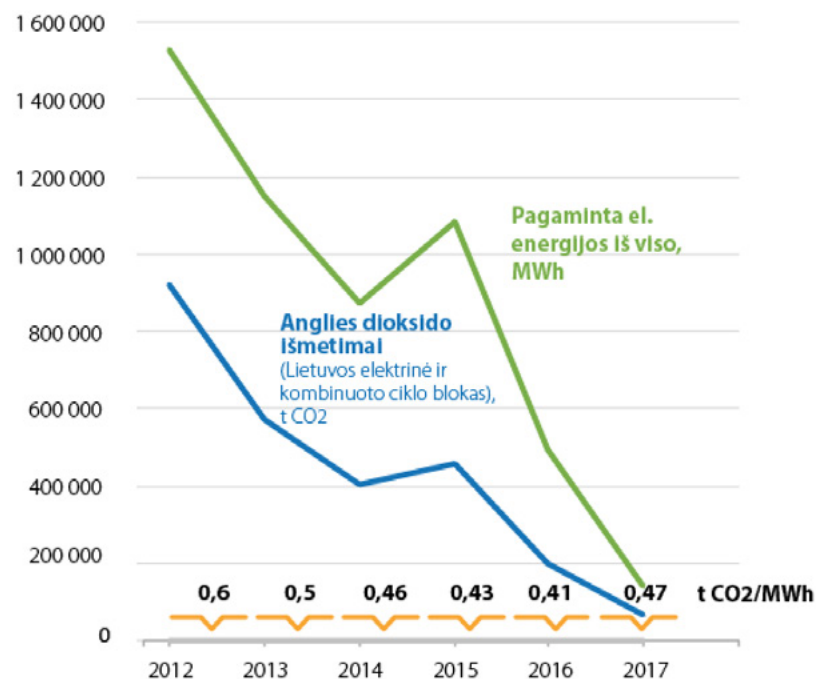
Energijos šaltinių diversifikavimas – viena iš „Lietuvos energijos“ grupės veiklos strateginių kryptių didinant energetinę nepriklausomybę, skatinant atsinaujinančius išteklius ir klimato kaitos problemų sprendimą bei prisidedant prie pasaulinių darnaus vystymosi tikslų (angl. SDG) įgyvendinimo. Elektros energijos gamybos dalis iš atsinaujinančių energijos išteklių 2017 m. didėjo iki 46 proc. (589,2 GWh) elektros energijos visos pagamintos elektros energijos (2016 m. – 33 proc.). Kauno Algirdo Brazausko hidroelektrinė 2017 m. pagamino daugiau elektros energijos (458,7 GWh) negu 2016 m. (363 GWh).

46 %
(589,2 GWh)

Elektros energijos gamybos dalis iš atsinaujinančių energijos išteklių 2017 m.

CO2 emisijų kiekių mažėjimas energijos gamyboje

„Žalia lietuviška energija“.

„Lietuvos energijos“ grupė vienintelė rinkoje siūlo „Žalią lietuvišką energiją“ – sertifikuotą elektros energiją, pagamintą Lietuvoje iš atsinaujinančių išteklių (AEI) Kauno hidroelektrinėje. Šios rūšies energija rinkai pristatyta 2012 metų kovo 22-ą dieną, minint Pasaulinę vandens dieną. Per kantiems žalią energiją (pirkti gali tiek įmonės, tiek buitiniai vartotojai), grupės įmonė „Energijos tiekimas“ (ET) išduoda energijos kilmės garantijos sertifikatus. 2017 metais „Energijos tiekimas“ savo klientams patiekė 541 GWh elektros energijos iš atsinaujinančių šaltinių.

Taršios gamybos atsisakymas.

„Lietuvos energijos gamyba“ 2017 m. kovą baigė Elektrėnų komplekso rezervinės elektrinės 1-o ir 2-o bloko demontavimo darbų projektą. 2015 m. užbaigus šilumos gamybos įrenginių plėtros Elektrėnuose projektą, elektrinės 1 ir 2 blokų, iki tol naudotų šilumos gamybai Elektrėnų miesto gyventojams bei pramonei šaltuoju metų laiku, tolimesnis eksploatavimas tapo nebetikslingas. Todėl, įvertinus tai, kad blokais pagamintos elektros energijos kaina yra nekonkurencinga rinkoje, o jų atsisakymas padės mažinti VIAP lėšų poreikį, o kartu ir galutinį elektros energijos tarifą vartotojams, nuspręsta šiuos senus ir neefektyvius,

1962–1965 m. statytus rezervinės elektrinės 150 MW galios blokus demontuoti. Projekto apimtyje demontuota ir utilizuota blokų šiluminė izoliacija, katilų mūras, įrenginiai ir prietaisai, dalį jų parduodant kaip metalo laužą, likusią, dar tinkamą naudoti įrangą – parduodant rinkoje. 2017 m. sausį pradėtas Elektrėnų komplekso rezervinės elektrinės 5-o ir 6-o blokų demontavimo darbų projektas. Šių blokų eksploatacija buvo nutraukta 2016 m. pradžioje, įvertinus tai, kad blokais pagamintos elektros energijos kaina yra nekonkurencinga rinkoje, o jų atsisakymas padės sumažinti galutinį elektros energijos tarifą vartotojams. Blokus, kurių abiejų galia yra po 300 MW, planuojama demontuoti iki 2020 m. pabaigos.

Kraštovaizdžio apsauga.

Elektros skirstomuosius tinklus eksploatuojanti ESO kloja kabelius vietovėse, kur buvusių oro linijų laidai pavojingai priartėję prie želdinių ar kur pasenusi infrastruktūra lemia daug gedimų. Kabelinės linijos užtikrina patikimesnį elektros tiekimą gyventojams ir yra saugesnės, be to, leidžia džiaugtis gražesniu kraštovaizdžiu. 2017 metais buvo nutiesta daugiau kaip 2 tūkst. km požeminių elektros kabelių ir toliau diegtos kitos išmaniojo tinklo priemonės.

Energetinio efektyvumo didinimas.

„Lietuvos energijos“ grupei priklausančios įmonės teikia vartojimo efektyvumo didinimo bei atsinaujinančių energijos išteklių projektų vystymu Lietuvoje ir užsienyje. Naujos įmonės veikla paremta ESCO modeliu (angl. Energy Service Company) – tai energijos taupymo paslaugų bendrovė, kuri investuoja į energinio efektyvumo priemones ir per sutartis galiojimo laikotarpį iš būsimų energijos sutaupymų padengia patirtas investicijas. Įmonės veikla leis pasiekti didžiausią energijos sutaupymų efektą ir tuo pačiu pastatų ar įrenginių savininkams, valdytojams nepatirti didelių pradinų investicijų. 2017 metais Lazdijų rajono savivaldybė tapo pirmąja Lietuvoje, visose gatvėse ir teritorijose naudojanti modernų energiją taupantį LED apšvietimą. Tai pirmasis šalyje visą rajoną apimantis gatvių apšvietimo modernizavimo projektas paremtas ESCO modeliu. Skaičiuojama, kad jis Lazdijų raj. savivaldybei kasmet leis sutaupyti apie 60 proc. gatvių apšvietimui suvartojamos elektros energijos. Projekto metu buvo pakeisti beveik 2 tūkst. gatvių šviestuvų, atnaujinta ir modernizuota jų valdymo sistema, pakeisti nusidėvėję elementai stulpuose. Planuojami elektros sutaupymai Lazdijuose sieks 356 MWh per metus, taip pat savivaldybė nepatirs papildomų išlaidų senų šviestuvų remontui. Tai leis sutaupyti apie 70 tūkst. eurų per metus. Naujieji LED šviestuvai turėtų tarnauti 20 metų. Dalį šio

laikotarpio savivaldybė sutaupymus energijos išlaidoms skirs investicijoms į modernizacijos projektą padengti. Likusį laikotarpį sutaupytos lėšos liks savivaldybės biudžete. Skaičiuojama, kad iš viso projektas leis sutaupyti apie 700 tūkst. eurų. Panašūs modernizavimo projektai buvo įgyvendinami ir verslo klientų segmente. Teikdami klientams energetinio efektyvumo ir energetikos įrenginių modernizavimo paslaugas, klientams 2017 metais padėjome sutaupyti apie 2330 MWh elektros energijos.

Išmanioji apskaita.

2017 metais grupės įmonė ESO užbaigė išmaniosios apskaitos bandomąjį projektą, kuriuo siekėme sudaryti sąlygas savo klientams efektyviau taupyti elektros energiją bei laiką: tiek mums, tiek ir klientui nebeliko prievolės tikrinti rodmenis – juos galėjome nuskaityti nuotoliniu būdu. Įdiegę naujus skaitiklius, ESO darbuotojai galėjo matyti daugiau techninių parametrų (pvz.: įtampos svyravimą), todėl greičiau sprendė elektros tiekimo problemas, nesukeldami rūpesčių klientui. Naujųjų skaitiklių dėka atsirado galimybė klientams sekti savo elektros suvartojimą ir tendencijas daug detaliau: savitarnos svetainėje www.mano-nogile.lt klientai galėjo matyti duomenis, atnaujinamus valandiniais intervalais, jų analizę ir palyginimą su praėjusiais laikotarpiais. Šis funkcionalumas klientams liko ir

pasibaigus bandomajam projektui. Projekto dalyviai per metus sunaudojo vidutiniškai 7 proc. mažiau elektros energijos, palyginti su tradicine apskaita.

Biologinės įvairovės apsauga.

Hidroenergijos gamyboje rūpinamasi žuvų, elektros skirstomųjų tinklų priežiūroje – paukščių populiacijos apsauga. Pastarajai sričiai bendrovė ESO 2017 metais skyrė ypatingą dėmesį ir ant skirstomojo tinklo stulpų toliau montavo specialias apsaugas, kurios apriboja galimybes paukščiams sukliuzti. Tokiu būdu išvengiama nelaimingų atsitikimų, kuomet nuo drėgmės apsunkę paukščiai lizdai tiesiog užkrenta ant elektros laidų. Paprastai tokie incidentai baigiasi paukščių, ypač gandrų, žūtimis. Atliekų tvarkymas.

Grupės įmonių padaliniuose pastatytos specialios šiukšliadėžės buitinių atliekų rūšiavimui, taip pat specialūs konteineriai, skirti nebenaudojamos smulkios elektros ir elektroninės įrangos bei baterijų išmetimui.

Gamybinės nuotekos valomos savo valymo įrenginiuose, įrengti naftos produktų pėdsakų signalizatoriai. Pagal įmonės patvirtintą resursų taupymo planą įgyvendinamos priemonės, kad mažėtų savoms reikmėms naudojamų resursų poreikis. Gamybinėje veikloje susidarantių atliekų saugiam

2017 metais „Lietuvos energijos“ grupės valdomose elektrinėse atliekų tvarkytajams perduota apie 2056 t pavojingų atliekų, apie 4623 t nepavojingų atliekų, perduota 1736 t juodojo metalo, beveik 114 t spalvotųjų metalų.

sutvarkymui ir utilizavimui sudaromos sutartys su specializuotomis įmonėmis.

2017 metais „Lietuvos energijos“ grupės valdomose elektrinėse atliekų tvarkytajams perduota apie 2056 t pavojingų atliekų, apie 4623 t nepavojingų atliekų, perduota 1736 t juodojo metalo, beveik 114 t spalvotųjų metalų. Išvežta apie 62 t buitinių atliekų.